

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΜΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ 504	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ποιητικά Κείμενα II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04143/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η λεπτομερής μελέτη των Ηρωίδων του Οβιδίου, ενός από τα πιο σημαντικά έργα της λατινικής, αλλά και της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας ευρύτερα. Οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός αποκλειστικά ρωμαϊκού λογοτεχνικού είδους, όπως η ρωμαϊκή ερωτική ελεγεία, και ταυτόχρονα θα μελετήσουν την καινοτόμο συμβολή του Οβιδίου στην ανανέωση και τον εμπλουτισμό του είδους μέσω των Ηρωίδων του. Εκτός από τη λεπτομερή μελέτη (γλωσσική, υφολογική, δομική,

ιδεολογική) του έργου θα επιχειρηθεί μια έμφυλη ανάγνωση της συλλογής, μέσα από την πραγμάτευση θεμάτων, όπως: ο «γυναικείος» λόγος και η «γυναικεία» οπτική στις Ηρωίδες, ο διαμεσολαβητικός (εκδοτικός, μεταφραστικός και ερμηνευτικός) ρόλος του ποιητή στη συλλογή, καθώς και η «γυναικεία» ανατροπή του (ανδρικού) λογοτεχνικού κανόνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν και αξιοποιούν τις αρχές, τις μεθόδους και τους στόχους της κλασικής φιλολογίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας, ιδίως της φεμινιστικής.
- Αναπτύσσουν μεταγλωσσική δεξιότητα ως απόρροια της εξοικείωσης με απλούς ή πιο σύνθετους μορφοσυντακτικούς μετασχηματισμούς της Λατινικής (κριτικός γλωσσικός γραμματισμός).
- Διδάσκουν τα αντίστοιχα φαινόμενα στην τάξη, εφόσον προβλέπεται από τα Πρόγραμμα Σπουδών των Λατινικών στο Λύκειο.
- Να είναι εξοικειωμένοι με ένα βασικό λεξιλόγιο της λατινικής γλώσσας.
- Γνωρίζουν τα ειδοιογικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής ερωτικής ελεγείας.
- Γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ποίησης/του έργου του Οβιδίου.
- Προχωρούν στην εξοικείωση με βασικές παραμέτρους της λατινικής γραμματείας μέσα από τη διακειμενική προσέγγιση, με τη μελέτη παράλληλων κειμένων (κριτικός γλωσσικός γραμματισμός).
- Καλλιεργούν ψηφιακές δεξιότητες που παρέχει η ανάπτυξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) με την εύστοχη αναζήτηση και λειτουργική διαχείριση της σχετικής με τη λατινική γλώσσα ψηφιακής γνώσης (ψηφιακός γραμματισμός).
- Καλλιεργούν την ικανότητα πρόσληψης των ιδεών και αξιών ενός κειμένου της λατινικής γραμματείας και επιτυγχάνουν τη λειτουργική σύγκρισή τους με τις αξίες της σύγχρονης εποχής (πολιτισμικός γραμματισμός).
- Αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη μέσα από τη μελέτη της λατινικής γραμματείας και του ρωμαϊκού πολιτισμού και μέσα από την ενίσχυση νοητικών και κριτικών δεξιοτήτων οδηγούνται σε αποφάσεις που στηρίζονται στη λογική, τη μελέτη πιστοποιημένης γνώσης και σε έγκυρες και διασταυρωμένες θέσεις (κριτικός λειτουργικός γραμματισμός).
- Κατανοούν τον καθοριστικό ρόλο της γλώσσας στη διαμόρφωση έμφυλων ταυτοτήτων.
- Εντοπίζουν και αναλύουν ζητήματα που σχετίζονται με τις στρατηγικές αναπαράστασης της «πραγματικότητας» (κοινωνικής, λογοτεχνικής) των γυναικών και γενικότερα να μπορούν να πραγματεύονται ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον έμφυλο λόγο.
- Διακρίνουν ηθικά ζητήματα στα λογοτεχνικά κείμενα και τα συσχετίζουν με διάφορα πολιτιστικά και ιστορικά πλαίσια (παρελθόντα και σύγχρονα).
- Εντοπίζουν και αναδεικνύουν κριτικά ζητήματα μέσα από λογοτεχνικά κείμενα.
- Διαθέτουν ικανότητα να μαθαίνουν και να επικαιροποιούν τις γνώσεις τους
- Διαβάζουν κείμενα στην Λατινική, να τα μεταφράζουν στη Νέα Ελληνική και να τα ερμηνεύουν.
- Γνωρίζουν βασικές πτυχές της πρόσληψης έργων της κλασικής αρχαιότητας στη σύγχρονη τέχνη.
- Συνειδητοποιούν την αξία του ρωμαϊκού πολιτισμού ως αναπόσπαστου μέρους του κλασικού πολιτισμού και ως κοινής βάσης του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμικού οικοδομήματος.
- Υποστηρίζουν τεκμηριωμένα την προστιθέμενη πνευματική αξία του μορφωτικού-ανθρωπιστικού και ευρύτερα αρχαιονομιστικού χαρακτήρα των έργων της λατινικής γραμματείας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή I:

- Ο Οβίδιος και η εποχή του: ιστορικό και λογοτεχνικό υπόβαθρο

- Αυγούστεια λογοτεχνία και (αντι)αυγουστειανισμός

- Ρωμαϊκή ερωτική ελεγεία:

α) Ελληνι(στι)κό υπόβαθρο και ρωμαϊκή εξέλιξη

β) Βασικά χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι

γ) Αντιπροσωπευτικό ανθολόγιο

2. Εισαγωγή II:

- Οβίδιος: εργο-βιογραφικά

- Οι Ηρωίδες:

α) Χρονολόγηση, πατρότητα, δομή (μονές/διπλές, "Gedichtbuch")

β) Οι Ηρωίδες ως οβιδιανή πρωτοτυπία

(ignotum...aliis...orus): διακειμενικότητα και ειδολογικός πειραματισμός

- Από την επιστολή στην επιστολικότητα

3. «Γυναικείος» λόγος και «γυναικεία» οπτική στις Ηρωίδες:

προϋποθέσεις και ζητούμενα μιας έμφυλης ανάγνωσης:

λειτουργία της (διακειμενικής) μνήμης, ιδιωτικό αίσθημα

και μεγάλες αφηγήσεις, αναθεωρητική ανάγνωση του

λογοτεχνικού κανόνα, πολλαπλοί παραλήπτες,

σωματικότητα της γραφής

- Κατανομή εργασιών (επιστολές, βιβλιογραφική ανασκόπηση)

4. Heroïdes 1 (Η Πηνελόπη στον Οδυσσέα)

[Διακειμενική συν-ανάγνωση με τα ομηρικά έπη.]

Προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης (1)

5. Heroïdes 1 (Η Πηνελόπη στον Οδυσσέα)

[Διακειμενική συν-ανάγνωση με τα ομηρικά έπη.]

Προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης (1)

6. Heroïdes 4 [Η Φαίδρα στον Ιππόλυτο].

[Διακειμενική συν-ανάγνωση με τα ομηρικά έπη.]

Προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης (1)

7. Heroïdes 4 [Η Φαίδρα στον Ιππόλυτο].

[Διακειμενική συν-ανάγνωση με τον Ιππόλυτο του Ευριπίδη.]

Προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης (1)

8. Heroïdes 4 [Η Φαίδρα στον Ιππόλυτο].

[Διακειμενική συν-ανάγνωση με τον Ιππόλυτο του Ευριπίδη.]

Προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης (1)

10. Προφορική παρουσίαση επιστολής (2)

11. Προφορική παρουσίαση επιστολής (2)

12. Προφορική παρουσίαση επιστολής (1)

13. Ανακεφαλαίωση. Ανατροφοδότηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως εκπαίδευση														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1" data-bbox="858 539 1441 1010"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td>89</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργαστηριακή Άσκηση	1	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	120	Εξετάσεις	1	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	89	Σύνολο Μαθήματος	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39														
Εργαστηριακή Άσκηση	1														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	120														
Εξετάσεις	1														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	89														
Σύνολο Μαθήματος	250														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barchiesi, A. (1992). *Epistulae Heroidum 1-3*, Florence.
- Casali, S. (ed.) (1995). *P. Ovidii Nasonis, Heroidum Epistula IX-Deianira Herculi*, Florence.
- Farrell, J. (1998). "Reading and writing the Heroides", *HSCP* 98: 307-38.
- Fulkerson, L. (2005). *The Ovidian Heroine as Author. Reading, Writing, and Community in the Heroides*, Cambridge.
- Jacobson, H. (1974). *Ovid's Heroides*, Princeton.
- Kennedy, D. F. (1984). "The epistolary mode and the first of Ovid's Heroides", *CQ* 34: 413-22.
- Michalopoulos, A.N. (2006). *Ovid Heroides 16 and 17: Introduction, Text and Commentary (ARCA 47)*, Cambridge.
- Verducci, F. (1985). "Servitium amoris: Heroides 3" in *Ovid's Toyshop of the Heart: Epistulae Heroidum*,

Princeton.

Εύδοξος

- - Βαϊόπουλος, Β., Μιχαλόπουλος, Α.Ν. & Μιχαλόπουλος, Χ.Ν. (2021). Οβίδιος, Ηρωίδες 1-15, Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Π.Μ.Σ.		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ505	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-----		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι φοιτητές/τριες θα έλθουν σε επαφή με κείμενα, είδη και συγγραφείς της Αρχαίας Ελληνικής και της Λατινικής πεζογραφίας. Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα/προσφορά των διδασκόντων θα δίνεται κάθε φορά έμφαση σε ένα ή περισσότερα πεζογραφικά είδη (Ρητορική, Ιστοριογραφία, Φιλοσοφία, Μυθιστόρημα, Βιογραφία, Επιστημονική Γραμματεία, Επιστολογραφία κ.ά.), σε συγκεκριμένο συγγραφέα/συγκεκριμένους συγγραφείς της Αρχαίας Ελληνικής και της Λατινικής Λογοτεχνίας. Η ενασχόληση με τα κείμενα αυτά αποσκοπεί στην εις βάθος ερμηνεία τους με τη συνδρομή σύγχρονων μεθοδολογικών εργαλείων (αφηγηματολογία, σπουδές φύλου, θεωρία της λογοτεχνίας κ.ά.), στην εξέταση θεωρητικών, φιλοσοφικών/ιδεολογικών και ιστορικών ζητημάτων που σχετίζονται με τα εκάστοτε προς μελέτη λογοτεχνικά είδη και κείμενα και την ένταξη τους στα κοινωνικά, ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα διαφόρων περιόδων, καθώς και στη συγκριτική εξέταση των κειμένων αυτών με κείμενα της προγενέστερης και μεταγενέστερης λογοτεχνικής παραγωγής. Έμφαση θα δοθεί στην κριτική αντιπαράθεση με την υπάρχουσα βιβλιογραφία.

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το αντικείμενο της Ρωμαϊκής και εν γένει Λατινικής Ιστοριογραφίας. Οι φοιτητές εκτίθενται σε ιστορικά κείμενα της Κλασικής Ρωμαϊκής Περιόδου (Σαλλούστιος, Λίβιος, Τάκιτος), όπως και σε αντίστοιχα κείμενα των περιόδων του Μεσαίωνα (Σεβάσμιος Βέδας) και της Αναγέννησης (Λεονάρντο Μπρούνι). Πέραν της μελέτης της γλώσσας, του ύφους και του περιεχομένου κάθε υπό εξέταση ιστορικού έργου και συγγραφέα, μελετώνται επίσης οι κοινοί τόποι, κοινά θέματα που απαντούν σε ιστοριογραφικά κείμενα, οι θεωρίες περί ιστοριογραφίας, οι σχέσεις με ελληνικά πρότυπα, και άλλα εξειδικευμένα θέματα, η μελέτη των οποίων παρέχει τις γνώσεις και τις δεξιότητες για την επιστημονική ενασχόληση των φοιτητών με το αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	Εισαγωγή I	<ul style="list-style-type: none">• Γνωριμία με φοιτητές/τριες και παρουσίαση του περιεχομένου, του στόχου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των απαιτήσεων του μαθήματος• Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία I
2	Εισαγωγή II	<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία II
3	Τα προοίμια του Σαλλούστιου I	<ul style="list-style-type: none">• Sallustius, <i>Catilinae Coniuratio</i> 1.1-4.5
4	Τα προοίμια του Σαλλούστιου II	<ul style="list-style-type: none">• Sallustius, <i>Bellum Iugurthinum</i> 1.1-5.3
5	Το προοίμιο του Λίβιου	<ul style="list-style-type: none">• Livius, <i>Ab Urbe Condita</i> praef.1-praef.13
6	Τα προοίμια του Τάκιτου I	<ul style="list-style-type: none">• Tacitus, <i>De Vita Iulii Agricolae</i> 1.1-3.3
7	Τα προοίμια του Τάκιτου II	<ul style="list-style-type: none">• Tacitus, <i>Historiae</i> 1.1-1.4
8	Τα προοίμια του Τάκιτου III	<ul style="list-style-type: none">• Tacitus, <i>Annales</i> 1.1
9	Εισαγωγή III	<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Ιστοριογραφία

10	Το προοίμιο του Σεβασμίου Βέδα	<ul style="list-style-type: none"> Beda Venerabilis, <i>Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum</i>, praef.
11	Εισαγωγή IV	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή στην Αναγεννησιακή Λατινική Ιστοριογραφία
12	Το προοίμιο του Λ. Μπρούνι	<ul style="list-style-type: none"> Leonardo Bruni, <i>Historiarum Florentini Populi Libri XII</i>, praef.
13	Ανακεφαλαίωση	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών για το μάθημα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ e-mail 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις και ασκήσεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>112</td> </tr> <tr> <td>Τελική εξέταση</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις και ασκήσεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90	Συγγραφή εργασίας	112	Τελική εξέταση	9	Σύνολο Μαθήματος	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις και ασκήσεις	39												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90												
Συγγραφή εργασίας	112												
Τελική εξέταση	9												
Σύνολο Μαθήματος	250												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική</p> <ul style="list-style-type: none"> Ατομική ή ομαδική εργασία (60%) Τελική προφορική αξιολόγηση (40%) 												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά – Εισαγωγικά

- Andre, J.M. – A. Hus (1974) *L' Histoire à Rome*, Paris, 67-97
- Hägg, T. (2012) *The art of biography in antiquity*, Cambridge
- Janson, T. (1964) *Latin Prose Prefaces. Studies in Literary Conventions*, Stockholm
- Kraus, Christina Shuttleworth – A.J. Woodman (1997) *Latin Historians*, Oxford
- Laistner, M.L.W. (1947) *The Greater Roman Historians*, California, 65-102
- Plass, P. (1988) *Wit and the Writing of History. The Rhetoric of Historiography in Imperial Rome*, Madison, Wisconsin

Σαλλούστιος

- Altheim, F. (1956) "Poseidonios und Sallust", *Studi in onore di P. di Francisci* 1, Milan, 101-114
- Büchner, K., (1960) *Sallust*, Heidelberg
- Egermann, F. (1932) *Die Proömien zu den Werken des Sallust*, Akad. d. Wissenschaften, Phil.-hist. Klasse 214:3, Wien
- Heldman, K. (1986) "Sallust, Cat. 3,1: *bene dicere rei publicae?*", *Hermes* 114, 124-27
- Hellegouarc'h, J. (1987) "Le proemium du *Bellum Jugurthinum*. Actualité et signification politique", *Kentron* 3, 7-16
- Keitel, E. (1987) "The Influence of Thucydides 7.61-71 on Sallust *Cat.* 20-21", *CJ* 82, 293-300
- Klingner, F. (1928) "Über die Einleitung der Historien Sallusts", *Hermes* 63, 165-92
- La Penna, A. (1959) "Il significato dei proemi sallustiani", *Maia* 11, 23-43 και 89-119
- Leeman, A. D. (1954-55) "Sallusts Prologe und seine Auffassung von der Historiographie", *Mnemosyne* 7, 323-39, και 8, 38-48
- Leeman, A. D. (1955) "Le genre et le style historique à Rome: Théorie et pratique", *Revue des Études latines* 33, 183-208
- Leggewie, O. (1953) "Die Geisteshaltung der Geschichtsschreiber Sallust und Livius. Nachgewiesen an der Vorreden ihrer Werke", *Gymnasium* 60, 343-55
- McGushin, P. (1977) *C. Sallustius Crispus - Bellum Catilinae*, Leiden
- Olivieri Sangiacomo, L. (1954) *Sallustio*, Firenze
- Panzerhielm Thomas, S. (1938) "The prologues of Sallust", *Symbolae Osloenses* 15/16, 140-62
- Paul, G.M. (1984) *A Historical Commentary on Sallust's Bellum Jugurthinum*, Liverpool
- Rambaud, M. (1946) "Les prologues de Salluste et la démonstration morale dans son oeuvre", *Revue des Études latines* 24, 115-30
- Renhan, R. (1976) "A Traditional Pattern of Imitation in Sallust and His Sources", *CP* 71, 97-105
- Steidle, W. (1958) *Sallusts historische Monographien. Themenwahl und Geschichtsbild*, Historia Einzelschriften 3, Wiesbaden
- Vogt, J. (1966) *Cicero und Sallust über die Catilinarische Verschwörung*, Darmstadt
- Vretska, K. (1954) "Die Geisteshaltung der Geschichtsschreiber Sallust und Livius [zu *Gymnasium* 60 (1953) 343-355]" *Gymnasium* 61, 191-203
- Vretska, K. (1955) "Sallusts Selbstbekenntnis", *Eranos* 53, 41-60
- Vretska, K. (1955) *Studien zu Sallusts Bellum Jugurthinum*, Akad. d. Wissenschaften, Phil.-hist. Klasse 229:4, Wien
- Vretska, K. (ed.) (1961) *Sallustius, Invektive und Episteln*, vols 1-2, Heidelberg
- Vretska, K. (ed.) (1976) *C. Sallustius Crispus. De Catilinae Coniuratione*, 2 vols, Heidelberg

Λίβιος

- Alfonsi, L. (1958) "Nota al proemio Liviano", *Aevum* 32, 385-86.
- Amundsen, L. (1947) "Notes to the preface of Livy", *Symbolae Osloenses* 25, 31-35
- Bayet, J. – G. Baillet (1965) *Tite-Live. Histoire Romaine*, Tome I, Livre 1, Paris
- Curcio, G. (1917) "La filosofia della storia nell' opera di T. Livio", *RIGI* 1, 77-85
- Dessau, H. (1903) "Die Vorrede des Livius", *Festschrift O. Hirschfeld*, Berlin, 461-66
- Dessau, H. (1906) "Livius und Augustus", *Hermes* 41, 142-51

- Dutoit, E. (1942) “Quelques généralisations de portée psychologique et morale dans l’histoire Romaine de Tite-Live”, *REL* 20, 98-105
- Edwards, H.J. (1912) *Titi Livi. Ab urbe condita Libri. Praefatio. Liber Primus*, Cambridge
- Ferrero, L. (1949) “Attualità e tradizione nella Praefatio Liviana”, *RPhC* 27, 1-47
- Funaioli, G. (1942) *Il proemio alle storie di T. Livio*, Opuscoli accad., Ser. liviana 5, Padova
- Gold, H.E. – J.L. Whitely (1952) *Titus Livius. Book one*, Glasgow
- Heurgon, J. T. (1970) *Livi Ab urbe condita. Liber Primus*, Paris
- Kajanto, I. (1958) “Notes on Livy’s conception of history”, *Arctos* 2, 55-63
- Kerényi, K. (1945) “Selbstbekenntnisse des Livius”, στο *ιδίου Die Geburt der Helena*, Zürich, 104-10
- Klingner, F. (1943) “Zweitausend Jahre Livius”, *Neue Jahrbücher für Antike und deutsche Bildung* 6, 49-64
- Leggewie, O. (1953) “Die Geisteshaltung der Geschichtsschreiber Sallust und Livius. Nachgewiesen an der Vorreden ihrer Werke”, *Gymnasium* 60, 343-55
- Ogilvie, R.M. (1965) *A commentary on Livy, books 1-5*, Oxford
- Oppermann, H. (1955) “Die Einleitung zum Geschichtswerk des Livius”, *Der altsprachliche Unterricht* 7, 87-98
- Vretska, K. (1954) “Die Geisteshaltung der Geschichtsschreiber Sallust und Livius [zu *Gymnasium* 60 (1953) 343-355]” *Gymnasium* 61, 191-203
- Walsh, P. G. (1955) “Livy’s preface and the distortion of history”, *American Journal of Philology* 76, 369-83
- Walsh, P.G. (1961) *Livy. His historical Aims and Methods*, Cambridge

Τάκιτος

- Alfonsi, L. (1963) “Nota all’Agricola di Tacito”, *Aevum* 37, 116
- Breeze, D. J. (1986-87) “The logistics of Agricola’s final campaign”, *Talanta* 18-19, 7-28
- Büchner, K. (1956) “Das Proömium zum Agricola des Tacitus”, *Wiener Studien* 69, 321-43
- Classen, C.J. (1988) “Tacitus - Historian between Republic and Principate”, *Mnemosyne* ser. 4, 41, 93-116
- Courbaud, E. (1918) *Les procédés d’art de Tacite dans les “Histoires”*, Paris
- Cousin, J. (1936) “Histoire et rhétorique dans l’Agricola”, *Revue des Études latines* 14, 326-36
- Furneaux, H. (ed.) (1896) *The Annals of Tacitus*, 2 vols. Oxford
- Ginsburg, J. (1984) *Tradition and theme in the Annals of Tacitus*, Salem, New Hampshire
- Goodyear, F.R.D. (ed.) (1972-81) *The Annals of Tacitus*, Cambridge
- Gudeman, A. (1928) *Tacitus de vita Iulii Agricolae and de Germania*, Boston
- Liebeschütz, W. (1966) “The theme of liberty in the Agricola of Tacitus”, *Classical Quarterly* 16, 126-39
- Lundström, V. (1915) “Nya Enniusfragment”, *Eranos* 15, 1-24
- Martin, R.H. (1981) *Tacitus*, Berkeley and Los Angeles
- Melin, B. (1960) “Zum Eingangskapitel der Germania”, *Eranos* 58, 112-31
- Mendell, C. W. (1957) *Tacitus*, New Haven/London
- Norden, E. (1915) *Die antike Kunstprosa*, 2 vols, Leipzig/Berlin
- Ogilvie, R. M. –I. Richmond (1967) *Tacitus: De vita Agricolae*, Oxford
- Sailor, D. (2008) *Writing and empire in Tacitus*, Cambridge
- Syme, R. (1958) *Tacitus*, 2 vols, Oxford
- Vogt, J. (1936) *Tacitus und die Unparteilichkeit des Historikers*, Stuttgart
- Woodman, A. J. (ed.) (2009) *The Cambridge companion to Tacitus*, Cambridge
- Woodman, A. J. (2014) *Tacitus: Agricola* [with C. S. Kraus]. *Cambridge Greek and Latin Classics*. Cambridge

Σεβάσμιος Βέδας

- Barnard, L. W. (1976) “Bede and Eusebius as Church Historians”, in G. Bonner (ed.), *Famulus Christi: Essays in Commemoration of the Thirteenth Centenary of the Birth of the Venerable Bede*, London, 106-24
- Cowdrey, H. E. J. (1980-81) “Bede and the English People”, *Journal of Religious History* 11, 501-23
- Davidse, J. (1982) “The Sense of History in the Works of the Venerable Bede”, *Studi Medievali* 23, 647-95
- Deliyannis D. M. (ed.) (2003) *Historiography in the Middle Ages*, Leiden-Boston
- Fanning, S. (1991) “Bede, Imperium, and the Bretwaldas”, *Speculum* 66, 1-26
- Kendall, C. B. (1978) “Bede’s *Historia Ecclesiastica*: The Rhetoric of Faith”, in J. J. Murphy (ed.), *Medieval Eloquence: Studies in the Theory and Practice of Medieval Rhetoric*, Berkeley, 145-72
- Kendall, C. B. (1979) “Imitation and the Venerable Bede’s *Historia Ecclesiastica*”, in M. H. King – W. M. Stevens (eds), *Saints, Scholars, and Heroes: Studies in Medieval Culture in Honor of Charles W. Jones*, vol. 1, Minnesota, 161-90
- Kirby, D. P. (1965–66) “Bede’s Native Sources for the *Historia Ecclesiastica*”, *Bulletin of the John Rylands Library* 48, 341-71
- Mayr-Harting, H. (1994) “Bede’s patristic thinking as a historian”, in A. Scharer – G. Scheibelreiter (eds), *Historiographie im frühen Mittelalter*, Vienna, 367-74
- Picard, J.-M. (1984) “Bede, Adomnán, and the Writing of History”, *Peritia* 3, 50-70
- Plummer, C. (ed.) (1896) *Bede, Historia ecclesiastica gentis Anglorum*, Oxford
- Ray, R. (1974) “Medieval historiography through the twelfth century: problems and progress of research”, *Viator* 5, 33-59
- Ray, R. (1980) “Bede’s vera lex historiae”, *Speculum* 55, 1-21
- Sherley-Price, L. – R. E. Latham (1986) *Bede, A History of the English Church and People*, Harmondsworth
- Wormald, P. (1983) “Bede, the Bretwaldas, and the Origins of the Gens Anglorum”, in P. Wormald, with D. Bullough and R. Collins (eds), *Ideal and Reality in Frankish and Anglo-Saxon Society: Studies Presented to J. M. Wallace-Hadrill*, Oxford, 99-129
- Wormald, P. (1978) “Bede, Beowulf, and the Conversion of the Anglo-Saxon Aristocracy”, in R. T. Farrell (ed.), *Bede and Anglo-Saxon England*, Oxford, 32-95

Λεονάρντο Μπρούνι

- Cochrane, E. W. (1981) *Historians and historiography in the Italian Renaissance*, Chicago-London
- Fryde, E.B. (1983) *Humanism and Renaissance Historiography*, London
- Hankins, J. (2001) L. Bruni, *History of the Florentine People*, vol. 1, Books I-IV, Cambridge (MA)
- Hankins, J. (2004) L. Bruni, *History of the Florentine People*, vol. 2, Books V–VIII, Cambridge (MA)
- Hankins, J. (2007) L. Bruni, *History of the Florentine People*, vol. 3, Books IX-XII. *Memoirs*, Cambridge (MA)
- Ianziti, G. (2012) *Writing history in Renaissance Italy: Leonardo Bruni and the uses of the past*, Cambridge (MA) – London

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Τμήμα:	Ελληνικής Φιλολογίας
Μάθημα:	Πεζογραφικά Κείμενα II
Κωδικός Μαθήματος	ΚΦΙ505
Διδάσκων:	Ιωάννης Ντεληγιάννης
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	intelligi@helit.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές: (1)	ΟΧΙ
Εξάμηνο:	Εαρινό
Επίπεδο σπουδών: (2)	Π.Μ.Σ.
Τρόποι εξέτασης: (3)	Προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (4)	<p>Η εξέταση στο μάθημα θα πραγματοποιηθεί με προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους (MS Teams) την [ημερομηνία], [ώρες] για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν δηλώσει το μάθημα (συνάπτεται κατάλογος Α.Ε.Μ. φοιτητών/τριών).</p> <p>Η εξέταση απαρτίζεται από [αριθμός] ερωτήσεις/ασκήσεις διαβαθμισμένης βαθμολόγησης υπό τη μορφή ανάλυσης αποσπάσματος κειμένου και σύγκρισης με άλλα κείμενα.</p> <p>Η χρονική διάρκεια της εξέτασης θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των συμμετεχόντων φοιτητών.</p> <p>Για συμμετοχή στην εξέταση του μαθήματος, θα πρέπει οι φοιτητές/τριες να εισέλθουν στο MS Teams κατά την ημέρα και ώρα της εξέτασης.</p>

(1) Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν

(2) Συμπληρώνεται ανάλογα: μάθημα ΠΠΣ ή μάθημα ΠΜΣ

(3) Συμπληρώνεται με έναν ή περισσότερους τρόπους εξέτασης που επιθυμεί ο διδάσκων π.χ.

➤ γραπτή εργασία ή/και ασκήσεις,

➤ γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.

(4) Στο πλαίσιο **Οδηγίες υλοποίησης** ο διδάσκων καταγράφει σαφείς οδηγίες προς τους φοιτητές όπου αναφέρονται:

α) σε περίπτωση **γραπτής εργασίας ή/και ασκήσεων**: οι ημερομηνίες παράδοσης και το μέσο υποβολής τους στον διδάσκοντα, ο τρόπος βαθμολόγησής τους, η συμμετοχή της εργασίας στον τελικό βαθμό και ότι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

β) σε περίπτωση **προφορικής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες πραγματοποίησης της εξέτασης (π.χ. σε γκρουπ Χ ατόμων), ο τρόπος εκφώνησης θεμάτων, οι εφαρμογές που θα χρησιμοποιηθούν, τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την υλοποίηση της εξέτασης (μικρόφωνο, κάμερα, επεξεργαστής κειμένου, σύνδεση στο διαδίκτυο πλατφόρμα επικοινωνίας), οι υπερσύνδεσμοι σύνδεσης με την εικονική αίθουσα ή ο τρόπος και ο χρόνος αποστολής του υπερσυνδέσμου, οι ημερομηνίες και ώρες που θα συνδεθεί κάθε φοιτητής (πρόγραμμα εξέτασης), η διάρκεια της εξέτασης (έναρξη-λήξη), ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της

εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση και η ώρα εξέτασής τους.

γ) Σε περίπτωση **γραπτής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες χορήγησης των θεμάτων, ο τρόπος υποβολής των απαντήσεων, η χρονική διάρκεια της εξέτασης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

Ο/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΣΩ ECLASS ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΕΒΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟ CLASSWEB.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ	ΤΣΟΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
----------------------------------	-----------------

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Π.Μ.Σ. – ΕΠΙΠΕΔΟ 7		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ 506	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' Εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΛΚΑΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΝΑΙ https://eclass.duth.gr/courses/1432584/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου

Γενικός στόχος του μαθήματος

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με την ποίηση της αρχαϊκής μελικής μονωδίας και ειδικότερα με το διασωθέν έργο της Σαπφούς και του Αλκαίου, καθώς και να τους εισαγάγει σε σύγχρονες φιλολογικές, κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της αρχαϊκής λυρικής ποίησης.

Το μάθημα αποσκοπεί όχι μόνο στην κειμενική, γλωσσική και ερμηνευτική κατανόηση των αποσπασμάτων, αλλά και στην ανάδειξη της σχέσης ανάμεσα στο **κειμένο**, την **κοινωνική πρακτική**, τη **συλλογική ταυτότητα**, τη **συμβολική εξουσία**, την **τελετουργία**, τη **μνήμη**, τον **ψόγο**, τη **λοιδορία** και τη **διαχείριση του κοινωνικού δεσμού** στην αρχαϊκή κοινωνία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

A. Γνώσεις

- Να γνωρίζουν τις βασικές φάσεις διαμόρφωσης και ανάπτυξης της **αρχαϊκής μελικής μονωδικής ποίησης**, καθώς και τη θέση της Σαπφούς και του Αλκαίου στο ευρύτερο λογοτεχνικό και πολιτισμικό πλαίσιο της αρχαϊκής Λέσβου.
- Να γνωρίζουν το διασωθέν corpus της Σαπφούς και του Αλκαίου, με ιδιαίτερη έμφαση στα **νέα παπυρικά ευρήματα** και στις επιπτώσεις τους για την κατανόηση της ποιητικής, της θεματολογίας και της πρόσληψης των δύο ποιητών.
- Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία της **παράδοσης των κειμένων**, της παπυρολογικής μαρτυρίας και των προβλημάτων αποκατάστασης, ερμηνείας και χρονολόγησης.
- Να κατανοούν τις κύριες θεματικές της σαπφικής και αλκαϊκής ποίησης, όπως:
 - ο έρωτας,
 - η μνήμη και η λήθη,
 - η φιλότιτα,
 - η αποχώρηση και η απώλεια,
 - ο ψόγος και η λοιδορία,
 - η πολιτική αντιπαράθεση,
 - η ηθική αποτίμηση προσώπων,
 - και η συγκρότηση της ομάδας.

B. Φιλολογικές και ερμηνευτικές δεξιότητες

- Να διαβάζουν τα αποσπάσματα **στο πρωτότυπο**, να αναγνωρίζουν τα βασικά γλωσσικά, μορφολογικά, συντακτικά και μετρικά χαρακτηριστικά τους και να τα αποδίδουν σε **ορθά και φιλολογικά ακριβή Νέα Ελληνικά**.
- Να μελετούν το **κριτικό υπόμνημα**, να ελέγχουν τις προτεινόμενες γραφές, συμπληρώσεις και διορθώσεις, και να αξιολογούν τη σχετική επιχειρηματολογία της φιλολογικής έρευνας.
- Να αναγνωρίζουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν ζητήματα:
 - δομής,
 - λεξιλογίου,
 - ποιητικής τεχνικής,
 - ύφους,
 - διακειμενικότητας,
 - και χρήσης παραδοσιακών μοτίβων στην ποίηση της Σαπφούς και του Αλκαίου.
- Να εντοπίζουν τις ιδιαιτερότητες της καλλιτεχνικής δημιουργίας των δύο ποιητών, τις καινοτομίες τους και τη σχέση τους με προγενέστερες και σύγχρονες ποιητικές παραδόσεις.

Γ. Θεωρητική και διεπιστημονική εμβάθυνση

- Να εφαρμόζουν βασικές έννοιες της **κοινωνιολογίας της λογοτεχνίας** και της **ανθρωπολογίας της τελετουργίας** στη μελέτη της αρχαϊκής λυρικής ποίησης.
- Να χρησιμοποιούν δημιουργικά ερμηνευτικά εργαλεία από θεωρητικά σχήματα όπως είναι:
 - η **συμβολική εξουσία**, το **πολιτισμικό και συμβολικό κεφάλαιο** και οι μηχανισμοί διάκρισης (Bourdieu),
 - η έννοια του **face**, του **face-work**, της τελετουργικής απαξίωσης και της διαχείρισης της κοινωνικής αλληλεπίδρασης (Goffman),
 - οι **τελετουργίες μετάβασης**, η **μεταιχιμακότητα** και η ένταξη/αποβολή από κοινωνικές ομάδες (van Gennep / Turner),
 - καθώς και έννοιες σχετικές με τη **συλλογική μνήμη**, τα **συμβολικά όρια** και τη **συγκρότηση κοινωνικής ταυτότητας**.
- Να ερμηνεύουν την ποίηση της Σαπφούς και του Αλκαίου όχι μόνο ως λογοτεχνικό φαινόμενο, αλλά και ως **μορφή κοινωνικού λόγου**, η οποία:
 - αποτυπώνει και διαμορφώνει σχέσεις,
 - οργανώνει κοινότητες,
 - διαχειρίζεται συγκρούσεις,
 - και παράγει αξίες, ιεραρχίες και μορφές κοινωνικής αναγνώρισης.

Δ. Αναλυτική, συγκριτική και συνθετική ικανότητα

- Να συσχετίζουν τα αποσπάσματα της Σαπφούς και του Αλκαίου με το ιστορικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους περιβάλλον.
- Να προχωρούν σε **συγκριτική ανάγνωση**:
 - μεταξύ Σαπφούς και Αλκαίου,
 - με προγενέστερους ποιητές (π.χ. Όμηρο),
 - με σύγχρονους αρχαϊκούς λυρικούς (π.χ. Αρχίλοχο, Αλκμάνα, Ανακρέοντα),
 - αλλά και με μεταγενέστερες προσλήψεις και αναγνώσεις.
- Να αναγνωρίζουν διαφορετικές μορφές λόγου στην αρχαϊκή ποίηση (λυρικός, τελετουργικός, ερωτικός, πολιτικός, ψεκτικός) και να εξηγούν τη λειτουργία τους μέσα στο κοινωνικό τους πλαίσιο.
- Να συνθέτουν φιλολογικά, ιστορικά και θεωρητικά δεδομένα σε **τεκμηριωμένες ερμηνευτικές προσεγγίσεις**.

Ε. Ερευνητικές και ακαδημαϊκές ικανότητες

- Να διαμορφώνουν **επιστημονικά ερωτήματα** και να οργανώνουν τη μελέτη ενός αποσπάσματος ή θεματικού άξονα με σαφή ερευνητικό προσανατολισμό.
- Να εκπονούν **πρωτότυπες γραπτές εργασίες** σε θέματα που αφορούν:
 - το διασωθέν έργο της Σαπφούς και του Αλκαίου,
 - τα νέα παπυρικά ευρήματα,
 - τη λειτουργία του ψόγου και της λαιδορίας,
 - τη μνήμη, την ομάδα, τη φιλότητα, τον έρωτα, την πολιτική ή τη λυρική υποκειμενικότητα,
 - και τη συγκριτική θεώρηση με άλλους ποιητές και παραδόσεις.
- Να αξιοποιούν με κριτικό τρόπο την **ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία**, να διακρίνουν διαφορετικές ερμηνευτικές σχολές και να αξιολογούν τα μεθοδολογικά και θεωρητικά τους προτάγματα.
- Να οργανώνουν την επιχειρηματολογία τους με επιστημονική συνοχή, τεκμηρίωση, ορθή χρήση παραπομπών και ακαδημαϊκή δεοντολογία.
- Να παρουσιάζουν προφορικά και γραπτά τα πορίσματα της έρευνάς τους με σαφήνεια, ακρίβεια και ερμηνευτική αυτονομία.

ΣΤ. Μεταγνωστικοί και παιδαγωγικοί στόχοι

- Να αναπτύσσουν συνείδηση των ορίων και των δυνατοτήτων της φιλολογικής ερμηνείας, ιδίως όταν αυτή συνδυάζεται με κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές θεωρήσεις.
- Να αντιλαμβάνονται τη σχέση ανάμεσα στην **ανάλυση του κειμένου** και στη **διαμόρφωση επιστημονικού λόγου**, ώστε να μπορούν να μετασχηματίζουν την ερμηνεία σε τεκμηριωμένη ακαδημαϊκή εργασία.
- Να καλλιεργούν τη δυνατότητα σύνδεσης της αρχαίας λυρικής ποίησης με ευρύτερα ζητήματα θεωρίας του πολιτισμού, κοινωνικής μνήμης, έμφυλων ρόλων, τελετουργίας και συμβολικής εξουσίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αντίθεση με το έπος, στην αρχαϊκή λυρική ποίηση (7ος - 6ος αιώνας π. Χ.), της οποίας η ανάπτυξη ως λογοτεχνικού είδους είναι συνδεδεμένη προπάντων με τη δημιουργία και τη στερέωση της πόλης-κράτους, βρίσκεται ο άνθρωπος στο προσκήνιο, ως ύπαρξη που πάσχει, αγωνίζεται και δρα μέσα στο κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον. Ο ποιητής εκφράζει σε μικρής έκτασης ποιήματα ή άσματα προσωπικές ιδέες, εξωτερικεύει τον εσωτερικό του κόσμο και τα συναισθήματά του και πέραν της αισθητικής απόλαυσης και ψυχαγωγίας που προσφέρει στο ακροατήριό του επηρεάζει τη σκέψη του, τη συμπεριφορά του και τις πράξεις του. Η μελέτη της αρχαϊκής λυρικής ποίησης πρέπει να επικεντρώνεται όχι μόνο στον δημιουργό, αλλά στους εκτελεστές και το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Επειδή η αρχαϊκή λυρική ποίηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δομής της ζωής στην αρχαϊκή Ελλάδα, πρέπει να

δίνεται έμφαση στις λειτουργίες που επιτελεί στη ζωή των αρχαϊκών κοινοτήτων και των ομάδων που αποτελούν το πρωτογενές κοινό του εκάστοτε ποιητή σε θέματα όπως η πολιτική, ο έρωτας, οι γιορτές, η τελετουργία, η καθημερινή ζωή, η επίλυση συγκρούσεων, η δημιουργία κοινωνικής συνοχής, η ανάμνηση γεγονότων και βιωμάτων, η προπαγάνδα, η αυτοπαρουσίαση, η αυτοπροώθηση. Οι παραπάνω παράγοντες θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης της ποίησης της Σαπφούς και του Αλκαίου και βάσει αυτών θα εξεταστούν και τα νέα αποσπάσματα της ποίησης της Σαπφούς από τα παπυρικά ευρήματα των αρχών του 21^{ου} αιώνα.

Λεπτομερής περιγραφή της ύλης του μαθήματος (13 ενότητες)

- 1.Εισαγωγή στην Αρχαϊκή Μελική Μονωδική Ποίηση – Η ποίηση της Σαπφούς: Η γλώσσα της ποίησης της Σαπφούς και του Αλκαίου – Η Λεσβιακή Αιολική διάλεκτος - Βασικά χαρακτηριστικά - Τα μέτρα των Αιολέων λυρικών ποιητών
2. και 3. Η Σαπφώ και ο Αλκαίος και οι πηγές για τη ζωή και το έργο τους – Αρχαίες Μαρτυρίες και ανασύνθεση των ιστορικών συνθηκών της ποίησής τους. Το κοινό του Αλκαίου (το συμπόσιο) και της Σαπφούς (ο κύκλος της ποιήτριας, αποσπάσματα 94 V. και 96 V.) - Κριτική αντιπαράθεση με την υπάρχουσα βιβλιογραφία - Κοινωνιολογικές και Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις
4. Σαπφώ και Αλκαίος: Προσευχή και Ύμνος
- 5., και 6 Σαπφώ: Ο έρωτας και ο ρόλος της Αφροδίτης στο διασωθέν έργο της ποιήτριας, τα νέα παπυρικά ευρήματα P.GC, P. Sapph. Obbink
- 7., 8, και 9. Αλκαίος και Σαπφώ: Πολιτική και Λοιδορία – Κοινωνιολογικές και Ανθρωπολογικές Προσεγγίσεις
10. Σαπφώ: Οι επιθαλάμιοι – Κοινωνιολογικές και Ανθρωπολογικές Προσεγγίσεις
11. και 12. Σαπφώ και Αλκαίος: Τα γηρατειά στην ποίησή τους. Τα νέα παπυρικά ευρήματα P. Köln inv. 21351 + 2137
13. Ανακεφαλαίωση – Γενικά συμπεράσματα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης διδασκαλία – 30% εξ αποστάσεως διδασκαλία (βάσει του κανονισμού του Π.Μ.Σ. «Κείμενα και Πολιτισμός»)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση βάσεων δεδομένων

<p style="text-align: center;">ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) • Επικοινωνία μέσω email 																			
<p style="text-align: center;">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 371 1031 483">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1031 371 1370 483">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 483 1031 517">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1031 483 1370 517">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 517 1031 696">Αυτοτελής μελέτη, εβδομαδιαίες εργασίες και εκπόνηση πρωτότυπης γραπτής εργασίας</td> <td data-bbox="1031 517 1370 696">251</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 696 1031 730"></td> <td data-bbox="1031 696 1370 730"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 730 1031 763"></td> <td data-bbox="1031 730 1370 763"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 763 1031 797"></td> <td data-bbox="1031 763 1370 797"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 797 1031 831"></td> <td data-bbox="1031 797 1370 831"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 831 1031 864"></td> <td data-bbox="1031 831 1370 864"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 864 1031 1099">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1031 864 1370 1099">300</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη, εβδομαδιαίες εργασίες και εκπόνηση πρωτότυπης γραπτής εργασίας	251											Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	300	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις	39																			
Αυτοτελής μελέτη, εβδομαδιαίες εργασίες και εκπόνηση πρωτότυπης γραπτής εργασίας	251																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	300																			
<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τελική Αξιολόγηση: Εκπόνηση πρωτότυπης γραπτής εργασίας εκπόνηση μικρών εργασιών ή προφορικών παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.</p>																			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bernsdorff, H. 2004: «Schwermut des Alters im neuen Kölner Sappho-Papyrus.» ZPE 150, 27-35.

Bernsdorff, H. 2005: «Offene Gedichtschlüsse.» ZPE 153, 1-6.

Bernsdorff, H. 2007: «“Das beseufze ich oft ...”. Antiker Papyrus neu gefunden: Sapphos lyrische Klage über das Alter.» Forschung aktuell. Frankfurt 2, 2007, 102-104.

Bettarini, L. 2007: «Note esegetiche alla nuova Saffo: I versi di Titono (fr. 58, 19-22 V.)» ZPE 159, 1-10.

Bierl, A./Peponi, A.-E. 2016: «Visualizing the Cologne Sappho: Mental Imagery through Chorality, the Sun, and Orpheus.» Σε V. Cazzato/A. Lardinois (επιμ.): The Look of Lyric: Greek Song and the Visual: Studies in Archaic and Classical Greek Song. Vol. 1. Mnemosyne Supplements. Leiden, 307–342.

Bierl, A./ Lardinois, A. (επιμ.), 2016: The Newest Sappho: P. Sapph. Obbink and P. Gc Inv. 105, Frs. 1-4. Series: Mnemosyne Supplements 392; Studies in Archaic and Classical Greek Song 2. Brill Academic Publishers: Leiden

Boedeker, D. 2011: «No Way Out? Aging in the New (and Old) Sappho.» Σε E. Greene/M. Skinner: Classics@ Volume 4. The Center for Hellenic Studies of Harvard University, online edition of March 11, 2011. <http://chs.harvard.edu/wa/pageR?tn=ArticleWrapper&bdc=12&mn=3534> (πρόσκτηση του άρθρου: 10/04/2020).

Bourdieu, Pierre. Language and Symbolic Power. Edited by John B. Thompson. Translated by Gino Raymond and Matthew Adamson. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1991.

Bowra, C.M. 1961: Greek Lyric Poetry. From Alcman to Simonides. Oxford.

Budelmann F.(επιμ.) 2009: The Cambridge Companion to Greek Lyric. Cambridge 2009. [Ελληνική μετάφραση: Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ. Φιλολογική επιμ.-Επίμετρο: Ευγ. Μακρυγιάννη, Μετάφραση: Σ. Καρέλας. Αθήνα 2020].

Burnett, A.P. 1983: Three Archaic Poets. Archilochus, Alcaeus, Sappho. London.

Campbell, D.A. 1982 (εκδ.), Greek Lyric I. Sappho and Alcaeus, Cambridge Mass./London (LCL 142).

Campbell, D.A. 1983: The Golden Lyre. The Themes of the Greek Lyric Poets, London.

- Davidson, J. F. 1987: «Anacreon, Homer and the Young Woman from Lesbos.» *Mnemosyne* 40, 132-137.
- De Martino, F. & Vox, O. 1996: *Lirica greca. Tomo 3: Lirica eolica e complementi.* Bari.
- Di Benedetto, V. 1985: «Il tema della vecchiaia e il fr. 58 di Saffo.» *QUCC* 48, 145-163.
- Di Benedetto, V. 2004: «Osservazioni sul nuovo papiro di Saffo.» *ZPE* 149, 5-6.
- Di Benedetto, V. 2005: «La nuova Saffo e dintorni.» *ZPE* 153, 7-20.
- Ferrari, F. 1993: *La parta dei canti. Antologia dei lirici greci.* Bologna.
- Finglass, P. / Kelly, A. (επιμ.) 2020: *The Cambridge Companion to Sappho (Cambridge Companions to Literature).* Cambridge.
- Fränkel, H. 1968: *Wege und Formen frühgriechischen Denkens.* München.
- Fränkel, H. 1969: *Dichtung und Philosophie des frühen Griechentums.* München.
- Gronewald, M./Daniel, R. W. 2004α: «Ein neuer Sappho-Papyrus.» *ZPE* 147, 1-8.
- Gronewald, M./Daniel, R. W. 2004β: «Nachtrag zum neuen Sappho-Papyrus.» 149, 1-4.
- Gronewald, M. / Daniel, R. W. 2005: «Lyrischer Text (Sappho-Papyrus).» *ZPE* 154, 7-12.
- Halbwachs, Maurice. *On Collective Memory.* Edited, translated, and with an introduction by Lewis A. Coser. Chicago: University of Chicago Press, 1992.
- Hamm, E.-M. 1957: *Grammatik zu Sappho und Alkaios.* Berlin.
- Harvey, A. E. 1957: «Homeric Epithets in Greek Lyrik Poetry.» *CQ* 7, 206-223.
- Hutchinson, G.O. (επιμ.) 2001: *Greek Lyric Poetry: A Commentary on Selected Larger Pieces: Alcman, Stesichorus, Sappho, Alceaus, Ibycus, Anacreon, Simonides, Bacchylides, Pindar, Sophocles, Euripides.* Oxford.
- Kirkwood, G. 1974: *Early Greek Monody. The History of a Poetic Type.* Ithaca-London.
- Lamont, Michèle, and Virág Molnár. «The Study of Boundaries in the Social Sciences.» *Annual Review of Sociology* 28 (2002): 167–195.

Lardinois, A. 2011: «The New Sappho Poem (P. Köln 21351 and 21376): Key to the Old Fragments.» Σε E. Green/M. Skinner (επιμ.): Classics@ Volume 4. The Center for Hellenic Studies of Harvard University, online edition of March 9, 2011. <http://chs.harvard.edu/wa/pageR?tn=ArticleWrapper&bdc=12&mn=3534> (πρόσκτηση του άρθρου: 10/04/2020).

Lieberman, G. 1999: Alcée: Fragments. (2 vols.). Paris.

Livrea, E. 2007: «La vecchiaia su papiro: Saffo, Simonide, Callimaco, Cercida.» Σε G. Bastianini /A. Casanova (επιμ.), I papiri di Saffo e di Alceo: Atti del convegno internazionale di studi, Firenze, 8-9 giugno 2006, Studi e Testi di Papirologia N.S. 9, Istituto papirologico "G. Vitelli", Firenze, 67-81.

MacLachlan, B. 1977: «Personal Poetry.» Σε D.G. Gerber (επιμ.): A Companion to the Greek Lyric Poets. Leiden, 155-220.

Meyerhoff, D. 1984: Traditioneller Stoff und individuelle Gestaltung. Untersuchungen zu Alkaios und Sappho. Hildesheim.

Neri, C. 2021: Saffo, testimonianze e frammenti: Introduzione, testo critico, traduzione e commento. Berlin/Boston.

Page, D.L. 1955: Sappho and Alcaeus. Oxford.

Pfeijffer, I. L. 2000: «Playing ball with Homer. An Interpretation of Anacreon 358 PMG.» Mnemosyne 53, 164-184.

Porro, A. 2004: «Alcaeus.» Σε G. Bastianini et al. (επιμ.), Commentaria et lexica Graeca in papyris reperta, pars I, vol. I, fasc. I: Aeschines – Alcaeus. München/Leipzig, 75-246.

Preisshofen, F. 1977: Untersuchungen zur Darstellung des Greisenalters in der frühgriechischen Dichtung. Wiesbaden.

Rösler, W. 1980: Dichter und Gruppe. Eine Untersuchung zu den Bedingungen und zur historischen Funktion früher griechischer Lyrik am Beispiel Alkaios. München.

Ροζοκόκη, Α. 2006: Ανακρέων. Αθήνα.

Σκιαδάς, Α. 1981: Αρχαϊκός Λυρισμός 2. Αθήνα.

Treu, M. 1952: Alkaios: Lieder. Griechisch und deutsch. München.

Treu, M. 1954: Sappho: Lieder. Griechisch und deutsch. München.

Tsomis, G. 2001: Zusammenschau der frühgriechischen monodischen Melik (Sappho, Alkaios, Anacreon). Stuttgart.

Tsomis, G. 2003: «Eros bei Ibykos.» RhM 146, 225-243.

Turner, Victor. *The Ritual Process: Structure and Anti-Structure*. Chicago: Aldine, 1969.

Urios-Aparisi, E. 1993: «Love and Poetry (On 358 "PMG", 13 Gent.)» *QUCC* 44, 51-70.

van Gennep, Arnold. *The Rites of Passage*. Translated by Monika B. Vizedom and Gabrielle L. Caffee. Chicago: University of Chicago Press, 1960.

Voigt, E.-M. (εκδ.) 1971: *Sappho et Alcaeus. Fragmenta*. Athenaeum – Polak & van Gennep: Amsterdam

West, M.L. 2005: «The New Sappho.» *ZPE* 151, 1-9.

Για τη γλώσσα της ποίησης της Σαπφούς και του Αλκαίου

Adrados, Fr. R.: *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας. Από τις απαρχές ως τις μέρες μας* (μτφρ. A.V. Lecumberri, επιμ. Γ. Αναστασίου/X. Χαραλαμπίκης). Αθήνα 2003 [Historia de la Lengua Griega. De los orígenes a nuestros días. Madrid 1990].

Beekes, R./Van Beek, L. 2010: *Etymological Dictionary of Greek*. Vol. I–II. Leiden/Boston.

Bowie, A.M. 1981: *The Poetic Dialect of Sappho and Alcaeus*. New York.

Chantraine, P. 1948/1953: *Grammaire Homérique*. Bd.1 (Phonétique et morphologie). Paris. Bd. 2 (Syntaxe). Paris.

Chantraine, P. 1968–1980: *DELG. Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots* (terminé par O. Masson, J.-L. Perpillou, J. Taillardat, avec le concours de F. Bader, J. Irigoin, D. Lecco, P. Monteil, sous la dir. de M. Lejeune). Paris.

Frisk, H. 1960–1972: *Griechisches etymologisches Wörterbuch*, I–III. Heidelberg.

Hamm, E.-M. 1957: *Grammatik zu Sappho und Alkaios*. Berlin.

Hiersche, R. 1970: *Grundzüge der griechischen Sprachgeschichte*. Wiesbaden.

Hooker, J.T. 1983: *The Language and Text of the Lesbian Poets*. Innsbruck.

Kazik-Zawadzka, J. 1958: *De Sapphicæ Alcaicæque elocutionis colore epico*. Wratislaviae.

Lambert, Ch. 1903: *Étude sur le dialecte éolien. Sa place dans l'ensemble des dialectes grecs*. Dijon/Paris.

Mastrelli, C.A. 1954: *La lingua di Alceo*. Firenze.

Meillet, A. 1975: *Aperçu d'une histoire de la langue grecque*. Paris.

Μπαμπινιώτης, Γ. 1985: *Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα.

Palmer, L.R. 1980: *Η Αρχαία Ελληνική Γλώσσα* (μτφρ. Γ.Κ. Γιαννάκης). Αθήνα 2015 [The Greek Language. Oxford 1980].

Risch, E. 1946: «Sprachliche Bemerkungen zu Alkaios.» *MH* 3, 1946, 253-256.

Rodríguez Somolinos, H. 1998: *El léxico de los poetas lesbios*. Madrid.

Schmitt, R. 1977: *Einführung in die griechischen Dialekte*. Darmstadt.

Σκιαδάς, Α. 1981: *Αρχαϊκός Λυρισμός 2*, Αθήνα.

Tribulato, O. 2021: «Sappho's Dialect.» Σε P. Finglass/A. Kelly (επιμ.): *The Cambridge Companion to Sappho* (Cambridge Companions to Literature). Cambridge, 135-146.

West, M.L. 1970: «On Lesbian Accentuation.» *Glotta* 48, 194-198.

Για τα μέτρα των Αιολέων μελικών ποιητών και την Αρχαία Ελληνική Μετρική

Allen, W. S. 1973: *Accent and Rhythm. Prosodic Features of Latin and Greek: A Study in Theory and Reconstruction*. Cambridge.

Battezzato, L. 2021: «Sappho's Metres and Music.» Σε P. Finglass/A. Kelly (επιμ.): *The Cambridge Companion to Sappho* (Cambridge Companions to Literature). Cambridge, 121-134.

Dain, A. 1965. *Traité de métrique grecque* (Klincksieck). Paris.

Dale, A. M. 1957: «Greek Metric 1936-1957.» *Lustrum* 2, 5-51.

Gentili, Br. 1950: *Metrica greca arcaica*. Messina-Firenze.

Gentili, Br. 1952: *La metrica dei Greci*. Messina-Firenze.

Gleditsch, H. 1978: *Στοιχειώδης μετρική της αρχαίας ελληνικής ποιήσεως* (μτφρ. Θ. Σαλτέλης). Αθήνα.

Hardie, W.R. 1979: *Res Metrica. An Introduction to the Study of Greek and Roman Versification*. New York/London.

Καζάκης, Ι.Ν. 1998: *Αρχαία Ελληνική μετρική. Συναγωγή μελετών*. Θεσσαλονίκη.

Κακριδής, Ι.Θ. 1931: *Αρχαία Ελληνική μετρική*. Αθήνα 1931.

Korzeniewski, D. 1968: Griechische Metrik. Darmstadt.

Koster, W.J.W. 1966: Traité de métrique grecque suivi d'un précis de métrique latine. Leiden.

Λυπουρλής, Δ. 1983: Αρχαία Ελληνική μετρική (μία πρώτη προσέγγιση). Θεσσαλονίκη.

Maas, P. 21966 (=1962): Greek Metre (μτφρ. H. Lloyd-Jones). Oxford.

Raven, D.S. 1962: Greek Metre. An Introduction. London.

Sicking, C.M.J. 1993: Griechische Verslehre. München.

Σκιαδάς, Α. 1981: Αρχαϊκός Λυρισμός 2, Αθήνα.

Snell, Br. 31969 (=1962): Μετρική της Αρχαίας Ελληνικής ποιήσεως (μτφρ. Α. Νικήτας). Αθήνα.

West, M. L. 1982: Greek Metre. Oxford.

West, M. L. 1994 (=Oxford 1987): Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Μετρική (μτφρ. Μ. Ξάνθου/ Τ. Τυφλόπουλος, επιμ. Γ. Μ. Παράσογλου). Θεσσαλονίκη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΜΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ 506	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένα Θέματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	N/A		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432642/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:

- να κατανοούν το ιστορικό και λογοτεχνικό πλαίσιο της ελληνιστικής βουκολικής ποίησης του Θεόκριτου και της ρωμαϊκής ποίησης του Βεργιλίου
- να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του βουκολικού είδους και τη λειτουργία του ως λόγιου και αυτοσυνείδητου

ποιητικού τρόπου έκφρασης

- να αναλύουν συγκριτικά επιλεγμένα ποιήματα των Ειδυλλίων και των Εκλογών (1, 2, 3, 5, 7, 10)
- να εντοπίζουν και να ερμηνεύουν μορφές διακειμενικότητας (λεκτικές συμπτώσεις, δομικές αντιστοιχίες, θεματικές αναλογίες)
- να διακρίνουν τη διαφορά ανάμεσα σε imitatio και aemulatio και να αξιολογούν τον δημιουργικό μετασχηματισμό των ελληνικών προτύπων από τον Βεργίλιο
- να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο η βουκολική ποίηση του Βεργιλίου ενσωματώνει ιστορικά και πολιτικά στοιχεία της ύστερης ρωμαϊκής Δημοκρατίας
- να ερμηνεύουν τη λειτουργία του βουκολικού τοπίου ως χώρου ποιητικού και ιδεολογικού στοχασμού
- να αξιολογούν τις Εκλογές ως ποιητικό μανιφέστο και ως σταθμό στη διαμόρφωση της ρωμαϊκής λογοτεχνικής ταυτότητας
- να αναπτύσσουν δεξιότητες φιλολογικής ανάλυσης και κριτικής προσέγγισης αρχαίων κειμένων
- να καλλιεργούν την ικανότητα σύνθεσης και παρουσίασης επιστημονικών επιχειρημάτων γύρω από ζητήματα διακειμενικότητας και ποιητικής θεωρίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το παρόν μάθημα εξετάζει τη διακειμενική σχέση ανάμεσα στη θεοκρίτεια και βεργιλιακή βουκολική ποίηση, με στόχο να κατάδειξει τον τρόπο με τον οποίο ο Βεργίλιος προσαρμόζει συνειδητά ένα ελληνικό ποιητικό είδος στο ρωμαϊκό ιστορικό και λογοτεχνικό πλαίσιο. Το μάθημα αφορμάται από το ελληνιστικό πλαίσιο των Ειδυλλίων του Θεόκριτου που συντέθηκαν στο λόγιο και εκλεπτυσμένο πνευματικό περιβάλλον της Αλεξάνδρειας του 3ου αι. π.Χ. Στο πλαίσιο αυτό, η βουκολική ποίηση παρουσιάζεται ως ένα έντονα τεχνητό και αυτοσυνείδητο λογοτεχνικό είδος, που χαρακτηρίζεται από εξιδανικευμένα αγροτικά τοπία, τραγουδιστές βουκόλους, ποιητικούς αγώνες και έντονη παρουσία του ερωτικού στοιχείου.

Στη συνέχεια, το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη των Εκλογών του Βεργιλίου που γράφονται μετά τους εμφύλιους πολέμους και εξετάζει πώς ο ποιητής κληρονομεί τις ελληνικές ποιητικές συμβάσεις του βουκολικού είδους αλλά και πώς τις μετασχηματίζει ώστε να αντανakλούν τη ρωμαϊκή ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα, όπως οι κτηματικές δημεύσεις, η πατρωνία και η πολιτική αστάθεια της ύστερης Δημοκρατίας. Μέσα από συγκριτικές αναγνώσεις επιλεγμένων ποιημάτων (Εκλογές 1, 2, 3, 5, 7 και 10) διαπιστώνεται ότι η σχέση του Βεργιλίου με τον Θεόκριτο δεν συνιστά απλή μίμηση (imitatio), αλλά μια σύνθετη διαδικασία δημιουργικού μετασχηματισμού και ποιητικού ανταγωνισμού (aemulatio), κατά την οποία τα ελληνικά πρότυπα αναγνωρίζονται, επαναπροσδιορίζονται και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ξεπερνιούνται.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο, σε αντίθεση με τον σε μεγάλο βαθμό αποπολιτικοποιημένο ποιμενικό κόσμο του

Θεόκριτου, τα βουκολικά τοπία του Βεργίλιου διατρέχονται από την ιστορική εμπειρία και την παρουσία της εξουσίας, μετατρέποντας τη βουκολική ποίηση σε χώρο έμμεσου πολιτικού στοχασμού και ποιητικού αυτοπροσδιορισμού. Το μάθημα αναδεικνύει βασικές τεχνικές διακειμενικότητας, όπως οι λεκτικές συμπτώσεις, οι δομικές αντιστοιχίες και η μίξη λογοτεχνικών ειδών, δείχνοντας πώς ο Βεργίλιος χρησιμοποιεί τον Θεόκριτο για να διαμορφώσει μια ρωμαϊκή βουκολική φωνή λόγια, στοχαστική και προγραμματική. Τέλος, οι Εκλογές προσεγγίζονται ως το ποιητικό μανιφέστο του Βεργίλιου, ένα θεμελιώδες έργο που εντάσσει τη λατινική λογοτεχνία στην ελληνική παράδοση, ενώ ταυτόχρονα επαναπροσδιορίζει το βουκολικό είδος ως φορέα ρωμαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας και προετοιμάζει το έδαφος για τα μεταγενέστερα ποιητικά του έργα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1" data-bbox="861 840 1436 1198"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>141</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	141	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	70	Σύνολο Μαθήματος	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	141										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	70										
Σύνολο Μαθήματος	250										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Albrecht, M. (2013), *Ιστορία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας*, Ηράκλειο.
- Alpers, P. (1990), "Theocritean bucolic and Virgilian pastoral," *Arethusa* 23: 19-47.
- Alpers, P. (1996), *What is Pastoral*, Chicago, London.
- Arnold B. (1995), "The literary experience of Vergil's fourth 'Eclogue'", *CJ* 90 N.2: 143-160.
- Baldry, H.C. (1952), "Who invented the Golden Age?," *CQ* 46: 83-92.
- Baldwin, B. (1991), "Eclogue 6: the simple explanation," *SO* 66: 97-107.
- Becker, A.S. (1996), "Poetry as equipment for living: a gradual reading of Vergil's ninth Eclogue", *Classics Ireland* 6: 1-22.
- Berg, W. (1965), "Daphnis and Prometheus," *TAPhA* 96: 11-23.
- Berg W. (1974), *Early Virgil*, London.
- Beyers, E.E. (1962), "Vergil: Eclogue 7-A theory of poetry," *Aclass* 5: 38-47.
- Bowersock, G.W. (1971), "A date in the eighth Eclogue," *HSPH* 75: 73-80.
- Bowersock, G.W. (1978), "The addressee of the eighth Eclogue: a response," *HSPH* 82: 201-202.
- Boyle A.J. (1975), "A reading of Virgil's Eclogues," *Ramus* 4: 187-199.
- Boyle A.J. (1976), *The Eclogues of Virgil*, Melbourne.
- Brandt, R. (2005), *Arkadien in Kunst, Philosophie und Dichtung*, Freiburg.
- Braun, L. (1969), "Adynata und versus intercalaris im Lied Damons (Vergil, Ecl. 8)," *Philologus* 13: 292-297.
- Breed, B.W. (2000a), "Silenus and the 'imago uocis' in Eclogue 6," *HSPH* 100: 327-339.
- Breed, B.W. (2000b), "Imitations of originality: Theocritus and Lucretius at the start of the Eclogues," *Vergilius* 46: 3-20.
- Breed, B.W. (2006), *Pastoral Inscriptions: Reading and Writing Virgil's Eclogues*, London.
- Breed, B.W. (2006b), "Time and Textuality in the Book of the Eclogues," in M. Fantuzzi & T.D. Papanghelis (eds.), *Brill's Companion to Greek and Latin Pastoral*, Leiden: 333-367.
- Brenk, F.E. (1981), "War and the shepherd: the tomb of Bianor in Vergil's ninth Eclogue," *AJPh* 102: 427-430.
- Buller, J.L. (1981), "The pathetic fallacy in Hellenistic pastoral," *Ramus* 10: 35-52.
- Cairns, F. (1999), "Virgil's Eclogue 1.1-2: a literary programme?," *HSPH* 99: 289-293.
- Clausen, W.V. (1955), "Silva coniecturarum," *AJPh* 76: 47-62.
- Clausen, W.V. (1964), "Callimachus and Latin poetry," *GRBS* 5: 181-196.
- Clausen, W.V. (1976), "Cynthius," *AJPh* 97: 245-247.
- Clausen, W.V. (1977), "Cynthius: an addendum," *AJPh* 98: 362.
- Clausen, W.V. (1994), *A commentary on Virgil, Eclogues*, Oxford.
- Coleiro, E. (1979), *An introduction to Vergil's bucolics with a critical edition of the Text*, Amsterdam.
- Coleman, R. (1962), "Gallus, the Bucolics, and the ending of the fourth Georgic," *AJPh* 83: 55-71.
- Coleman, R. (1966), "Tityrus and Meliboeus," *G&R* 13: 79-97.
- Coleman, R. (1977), *Virgil. Eclogues*, Cambridge.
- Connolly, J. (2001), "Picture Arcadia: The politics of representation in Vergil's Eclogues," *Vergilius* 47: 89-116.
- Conte, G.B. (1986), *The Rhetoric of Imitation. Genre and Poetic Memory in Virgil and other Latin Poets Translated from the Italian and Edited with a Foreword by Charles Segal*, Ithaca and London.
- Courtney, E. (1990), "Vergil's sixth Eclogue," *QUCC* 63: 99-112.
- Cucchiarelli, A. (2012). *Publio Virgilio Marone. Le Bucoliche. Introduzione e Commento. Traduzione di Alfonso Traina*, Roma.
- Currie, H.M. (1976), "The third Eclogue and the Roman comic spirit," *Mnemosyne* 29: 411-420.
- Davis, G. (2012), *Parthenope: The Interplay of Ideas in Vergilian Bucolic*, Leiden, Boston.
- Deremetz, A. (1987), "Le carmen deductum ou le fil du poeme: a propos de Virgile Buc. VI," *Latomus* 46: 762-777.
- Desport, M. (1952), *L'incantation virgilienne. Essai sur les mythes du poete enchanteur et leur influence dans l'oeuvre de Virgile*, Bordeaux.
- Dick, B.F. (1968), "Ancient pastoral and the pathetic fallacy," *Comp. Lit.* 20: 27-44.
- Dick, B.F. (1970), "Vergil's pastoral poetic: a reading of the first Eclogue," *AJPh* 91: 277-293.
- Du Quesnay I.M. (1976-1977), "Vergil's fifth Eclogue. The song of Mopsus and the new Daphnis," *PVS* 16: 18-41.
- Du Quesnay I.M. (1977), "Vergil's fourth Eclogue," in F. Cairns (ed.) *Papers of the Liverpool Latin Seminar 1*, Liverpool: 25-99.
- Du Quesnay I.M. (1979), "From Polyphemus to Corydon. Virgil, Eclogue 2 and the Idylls of Theocritus," in D. West and T. Woodman (eds.) *Creative Imitation and Latin Literature*, Cambridge: 35-69.

- Du Quesnay I.M. (1981), "Vergil's first Eclogue," in F. Cairns (ed.) Papers of the Liverpool Latin Seminar 3, Liverpool: 29-182.
- Egan, R. B. (1996), "Corydon's Winning Words in Eclogue 7", Phoenix 50: 233-239.
- Elder, J.P. (1961), "Non iniussa cano. Virgil's sixth Eclogue," HSPH 65: 109-125.
- Fairclough, H.R. (1999), Virgil Volume I. Eclogues, Georgics, Aeneid I-VI with an English Translation Revised by G.P. Goold, Cambridge, Mass., London.
- Fantazzi, C. (1966), "Virgilian pastoral and Roman love poetry," AJPh 82: 171-191.
- Fantazzi, C. and Querbach, C.W. (1985), "Sound and substance: a reading of Virgil's seventh Eclogue," Phoenix 39.4: 355-367.
- Farrell, J. (1992), "Literary Allusion and Cultural Poetic in Vergil's Third Eclogue", Vergilius 38: 64-71.
- Garson, R. W. (1971), "Theocritean Elements in Virgil's Eclogues", CQ 21: 188-203.
- Henderson, J. (1998), "Vergil's Third Eclogue: How Do You Keep an Idiot in Suspense?", CQ 48: 213-228.
- Henderson, J. (1998a), "Virgil, Eclogue 9: Valleydiction", PVS 23: 149-176.
- Hendry, M. (1995), "When Goats Look Askance: An Animal-Husbandry Joke in Virgil (Ecl. 3.8-9)", LCM 20: 51-52.
- Kelly, S. T. (1977), "The Gallus Quotation in Vergil's Tenth Eclogue" Vergilius 23: 17-20.
- Kidd, D.A. (1964), "Imitation in the Tenth Eclogue", BICS 11: 54-64.
- Lee, G. (1977), "A Reading of Virgil's Fifth Eclogue", PCPhS 23: 62-70.
- Mynors R.A.B. (1969), P. Vergili Maronis Opera, Oxford.
- Ogawa, M. (1983), "Virgil's Sixth Eclogue and Theocritus" JCS 31: 66-81.
- Παπαγγελής Θ.Δ. (1994), Η ποιητική των Ρωμαίων «Νεωτέρων»: Προϋποθέσεις και προεκτάσεις, Αθήνα.
- Παπαγγελής Θ.Δ. (1995), Από τη βουκολική ευτοπία στην πολιτική ουτοπία, Αθήνα.
- Paschalis, M. (1995), "Virgil's Sixth Eclogue and the Lament for Bion," AJPh 116: 617-621.
- Papanghelis, T.D. (1997), "Winning on Points: About the Singing - Match in Virgil's Seventh Eclogue", Studies in Latin Literature and Roman History 8: 144-157.
- Papanghelis, T.D. (1999), "Eros Pastoral and Profane: On Love in Virgil's Eclogues" in Morton Braund, S. and Mayer, R. (eds.) Amor: Roma. Love & Latin Literature, Cambridge, 44-59.
- Papanghelis, T.D. (2006), "Friends, Foes, Frames and Fragments: Textuality in Virgil's Eclogues", in Fantuzzi, M. and Papanghelis Th. (eds.) Brill's Companion to Greek and Latin Pastoral, Leiden, 369-402.
- Paraskeviotis, G.C. (2018), "Verg. Ecl. 2.45-55. Corydon's catalogue of flowers, plants and fruits," Latomus 77.3: 694-703.
- Paraskeviotis, G.C. (2014), "The mythological exemplum in Vergil's Eclogues," Hermes 142.4: 431-460.
- Rundin, J. (2003), The Epicurean Morality of Vergil's Bucolics', CW 92: 159-176.
- Sallmann, K. (1995), 'Poesie und Magie : Vergils 8. Eklogue', ZAnt 45: 287-302.
- Sallmann, K. (1998), 'Wer singt Damons Lied? Noch einmal zu Vergils 8. Ekloge' in Radke, A. E. (ed.) Candide Iudex. Beitrage zur augusteischen Dichtung. Festschrift fur Walter Wimmel zum 75 Geburtstag, Stuttgart, 275-281.
- Schmidt, E.A. (1972). 'Poesia e Politica nella Nona Egloga di Virgilio', Maia 24: 99-119.
- Schmidt, E.A. (1987), Bukolische Leidenschaft oder uber antike Hirtenpoesie, Frankfurt am Main.
- Skutsch, O. (1956), 'Zu Vergils Eklogen', RhM 99: 193-201.
- Van Sickle, J. (2000), 'Virgil vs. Cicero, Lucretius, Theocritus, Plato, and Homer: Two Programmatic Plots in the First Bucolic', Vergilius 46: 21-58.
- Waite, S.V.F. (1972), "The Contest in Vergil's Seventh Eclogue," CPh 67: 121-123.

Εύδοξος

- Clausen, W.V. (1994), A commentary on Virgil, Eclogues, Oxford.
- Coleman, R. (1977), Vergil. Eclogues, Cambridge.
- Du Quesnay I.M. (1979), "From Polyphemus to Corydon. Virgil, Eclogue 2 and the Idylls of Theocritus," in D. West and T. Woodman (eds.) Creative Imitation and Latin Literature, Cambridge: 35-69.
- Du Quesnay I.M. (1981), "Vergil's first Eclogue," in F. Cairns (ed.) Papers of the Liverpool Latin Seminar 3, Liverpool: 29-182.
- Παπαγγελής Θ.Δ. (1994), Η ποιητική των Ρωμαίων «Νεωτέρων»: Προϋποθέσεις και προεκτάσεις, Αθήνα.
- Παπαγγελής Θ.Δ. (1995), Από τη βουκολική ευτοπία στην πολιτική ουτοπία, Αθήνα.
- Παρασκευιώτης, Γ. (2023). Βεργιλίου Εκλογές (Bucolica ή Eclogae) [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-247>

ΜΕΦ604
ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ II
RAIMONDO TOCCI
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ: Raimondo TOCCI

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ604	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παλαιογραφία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Ελληνικής παλαιογραφίας
- Να χρονολογούν κατά προσέγγιση χειρόγραφα (9^{ος}-16^{ος} αι.)
- Κατανοούν την οργάνωση του μεσαιωνικού βιβλίου
- Κατανοούν την παραγωγή του μεσαιωνικού βιβλίου
- Εφαρμόζουν τις μεθόδους της παλαιογραφίας στην ανάγνωση χειρογράφων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Εποχής
- Να εφαρμόζουν τις μεθόδους αναγνώρισης γραφών διαφορετικών χειρών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Αυτόνομη εργασία

Λήψη αποφάσεων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ II

Μαθήματα 13:

▪ εισαγωγή στην κωδικολογία χφφ.	1 μάθημα (3 ώρες)
▪ κείμενο και παρακείμενο	2 μαθήματα (6 ώρες)
▪ οι γραφές του 13 ^{ου} /14 ^{ου} αι.: θεωρητικά ζητήματα	1 μάθημα (3 ώρες)
▪ οι γραφές του 15 ^{ου} /16 ^{ου} αι.: θεωρητικά ζητήματα	2 μαθήματα (6 ώρες)
▪ ανάγνωση χφφ. (10 ^{ος} -16 ^{ος} αι.)	3 μαθήματα (9 ώρες)
▪ Διονυσίου 224: κείμενο και περικείμενο	

<ul style="list-style-type: none"> Pinakes & TLG: αναζήτηση κειμένου, εντοπισμός παραθεμάτων 	2 μαθήματα (6 ώρες)
<ul style="list-style-type: none"> RGK ταύτιση χεριών 	2 μάθημα (6 ώρες)

Επίσκεψη σε Βιβλιοθήκη για τη μελέτη χειρογράφων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Σύγχρονη τηλεεκπαίδευση (Microsoft Teams) Χρήση βάσεων δεδομένων (TLG, Pinakes κ.λπ.) Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eclass Επικοινωνία μέσω email 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50
	Αυτόνομη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	
	Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων	50
	Αυτόνομη ανάγνωση χειρογράφων	25
	Τελική προφορική εξέταση	2
<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>		250

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (για τους φοιτητές ERASMUS: Αγγλική)</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης: Συμπερασματική</p> <p>Τελική προφορική εξέταση:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μεταγραφή διδαγμένου και αδίδακτου κειμένου/χειρογράφου 2. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης τόσο σχετικά με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος όσο και με το πρακτικό μέρος
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- L. Perria, Γραφίς. *Per una storia della scrittura greca libraria*, Ρώμη, Βατικανό 2011 (ελλ. μετάφραση Ε. Λίτσας/ Α. Τριάντου, *Οι γραφές των ελληνικών χειρογράφων*. Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2019)
- H. Hunger, *Schreiben und Lesen in Byzanz. Die byzantinische Buchkultur*, München 1989 (ελλ. μετάφραση Γ. Βασίλαρος, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1995).
- S. Papaioannou, *Greek Palaeography and Byzantine Book culture*, version 3, 2015, academia.edu

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	Μαρία Τζιάτζη		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ 605	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
Σεμινάριο	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432578/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <p>να διαβάζουν και να κατανοούν το κριτικό υπόμνημα εκδόσεων κειμένων</p> <p>να εντοπίζουν προβλήματα κριτικής των κειμένων σε πεζά και ποιητικά βυζαντινά κείμενα,</p> <p>να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά μιας επιτυχημένης εικασίας,</p> <p>να προχωρούν οι ίδιοι σε διορθώσεις κειμένων αξιοποιώντας τη μεθοδολογία της Κριτικής των κειμένων,</p> <p>να προτείνουν-διατυπώνουν με επιστημονική τεκμηρίωση επιτυχημένες εικασίες,</p> <p>να προετοιμάζονται και να εφοδιάζονται με τα απαραίτητα επιστημονικά εργαλεία, προκειμένου να αναλάβουν οι ίδιοι στο πλαίσιο της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας την κριτική έκδοση ενός κειμένου.</p>

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή κριτικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να εμβαθύνουν ακόμη περισσότερο στη Μεθοδολογία των κριτικών εκδόσεων. Ασχολούνται με το στέμμα, την περιγραφή και τη μελέτη των χειρογράφων, το κριτικό υπόμνημα, το υπόμνημα πηγών, αλλά και με τη μέθοδο της εικασίας, προκειμένου να θεραπεύσουν κείμενα που παραδίδονται φθαρμένα στα χειρόγραφα.

Οι 13 διδακτικές ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην Κριτική των Κειμένων και τη μέθοδο της εικασίας
2. Η διαδικασία καταρτισμού στέμματος χειρογράφων

Εξάσκηση των φοιτητών με βάση τα χειρόγραφα σε συγκεκριμένα κείμενα:

3. Επιλεγμένα ποιήματα του Γεωργίου Πισίδη
4. Επιλεγμένα χωρία από την Αλεξιάδα της Άννας Κομνηνής
- 5-6. Επιλεγμένες επιστολές του Θεοδώρου Κυζίκου
- 7-8. Επιλεγμένα ποιήματα του Μιχαήλ Χωνιάτη
9. Επιλεγμένα ποιήματα του Ιωάννη Γεωμέτρη
10. Επιλεγμένα ποιήματα του Θεοδώρου Προδρόμου
11. Η ακολουθία του Ευσταθίου για τους τρεις Καλυτηνούς αγίους
12. Η έκφραση του Ιωάννη Ευγενικού «Πλάτανος»
13. Ο πανηγυρικός λόγος του Θεοφύλακτου Αχρίδος στον αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄ Κομνηνό

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διά ζώσης διδασκαλία κατά το 65% και εξ αποστάσεως διδασκαλία μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Microsoft Teams κατά το 35%, σύμφωνα με τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. «Κείμενα και Πολιτισμός»
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Παρουσιάσεις ppt. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας) Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας eclass Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για το μάθημα	71
	Απαλλακτική Εργασία	140
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Προετοιμασία και συμμετοχή στο μάθημα 40%</p> <p>Συγγραφή απαλλακτικής εργασίας, στην οποία αξιολογείται η κατανόηση της μεθοδολογίας των κριτικών εκδόσεων κειμένων και κυρίως της κριτικής αποκατάστασης των κειμένων. 60%</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Martin L. West, Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων (μτφρ. Γ. Παράσογλου), Αθήνα 1989

Paul Maas, Κριτική των κειμένων, Μετάφραση-Σχόλια Ν. Χιονίδη, Αθήνα ²1984

B. A. Van Groningen, Πραγματεία περί της Ιστορίας και της Κριτικής των ελληνικών κειμένων, Αθήνα 1980

Jean Irigoien, Παράδοση και κριτική των αρχαίων ελληνικών κειμένων, Αθήνα 2007

O. Stählin, Editionstechnik. Ratschläge für die Anlage Textkritischer Ausgaben, Leipzig-Berlin 1914

Sebastiano Timpanaro, Die Entstehung der Lachmannschen Methode, Hamburg 1971

Dieter Harlfinger, Griechische Kodikologie und Textüberlieferung, Darmstadt 1980 (Wissenschaftliche Buchgesellschaft)

L.D. Reynolds and N.G. Wilson, *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Αθήνα 1981

Herbert Hunger, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1995

Maria Tziatzi, “*Annae Comnenae Alexias, recensuerunt D. R. Reinsch et A. Kambylis. Pars prior: Prolegomena et textus, Pars altera: Indices, digesserunt F. Kolovou et D. R. Reinsch (Corpus Fontium Historiae Byzantinae. Series Berolinensis, 40/1-2.) Berlin/New York, de Gruyter 2001. 58* + 512, 272 S.*”, στο: *Byzantinische Zeitschrift* 96. 2 (2003), σελ. 764-774.

T.L.F. Tafel, *Eustathii Metropolitae Thessalonicensis Opuscula. Accedunt Trapezuntinae Historiae scriptores Panaretus et Eugenicus. E codicibus mss. Basileensi, Parisinis, Veneto, Francof. ad M. 1832 (ND Amsterdam 1964)*

T.L.F. Tafel, *Eustathii Thessalonicensis Metropolitae enarratio martyrii sanctorum trium victorum fratrum, Alpei, Zosimi, Alexandri, Calytenorum, sociique eorum Marci*, in: *Patrologia Graeca* 136, 264-284 (ND 1863)

T.L.F. Tafel, *Eiusdem Eustathii Thessalonicensis de iisdem sanctis Sequentia, quae vespere ac mane canitur*, in: *Patrologia Graeca* 136, 284-289 (ND 1863)

P. Tamás Bara, “*We are honouring the endurance of righteous Champions*”. *Observations on Eustathius of Thessalonike’s admonitory and hagiographic orations related to the city of Thessalonike*. MA Thesis in Comparative History, with the specialization in Interdisciplinary Medieval Studies, Central European University, Budapest 2013

S. Schönauer, *Der Philologe als Poet: Liturgische Dichtung im Werk des Eustathius von Thessalonike*, in: *RSBN* N.S. 46 (2009) 161-192

S. Schönauer, *Zum Eustathios-Codex Basileensis A. III. 20*, in: *JÖB* 50 (2000) 231-241

A. Kambylis, *Eustathius von Thessalonike. Prooimion zum Pindarkommentar. Einleitung, kritischer Text, Indices*, Göttingen 1991

P. Wirth, *Untersuchungen zur byzantinischen Rhetorik des zwölften Jahrhunderts mit besonderer Berücksichtigung der Schriften des Erzbischofs Eustathius von Thessalonike*, München 1960

Μαρία Τζιάτζη, Η επιστολή αρ. 6 Darrouzès του Θεοδώρου Κυζίκου στον κώδ. Ω 126 της Μονής Μεγίστης Λαύρας: δημοσιεύτηκε στον Τόμο των Πρακτικών της Θ΄ Επιστημονικής Συνάντησης που διοργάνωσε ο Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τίτλο «Λόγια και Δημώδης Γραμματεία του Ελληνικού Μεσαίωνα» ως αφιέρωμα στον Εύδοξο Θ. Τσολάκη, Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 123-138.

Maria Tziatzi, Die Korrespondenz des Theodoros von Kyzikos im Codex Laura Ω 126: Textkritische Beiträge, στο: *Byzantinische Zeitschrift* 96.1 (2003), σελ. 223-268

Maria Tziatzi-Papagianni, Theodori Metropolitae Cyzici epistulae. Accedunt epistulae mutuae Constantini Porphyrogeniti [Corpus Fontium Historiae Byzantinae 48. Series Berolinensis], Berlin/Boston 2012

Maria Tziatzi, Zu einer neuen kritischen und kommentierten Edition der Gedichte des Michael Choniates, στο: *Proceedings of the 22nd International Congress of Byzantine Studies*, Sofia, 22-27 August 2011, vol. III, Abstracts of free communications, Sofia 2011, σελ. 151 (Πρόκειται για την περίληψη της ανακοίνωσής μου στο 22^ο Διεθνές Βυζαντινολογικό Συνέδριο στη Σόφια.)

Μαρία Τζιάτζη, Παρατηρήσεις στο ποίημα του Μιχαήλ Χωνιάτη «Εἰς τὴν σταύρωσιν», στον τιμητικό τόμο «Αναπαραστάσεις και αποχωρισμοί» στη μνήμη της Μάρθας Πύλια, Κομοτηνή 2015, 383-389.

Maria Tziatzi, MICHAEL CHONIATES' GEDICHT „EIS THN DEYTERAN TOY XRISTOU PAPOYSIAN“: PHILOLOGISCHE ANMERKUNGEN, στο διεθνές περιοδικό *Byzantion* 90 (2020) 397-418.

Athanasios Kambylis, Textkritik und Metrik. Überlegungen zu ihrem Verhältnis zueinander, *BZ* 88 (1995) 38-67

Φωτεινή Χ. Κολοβοῦ, Μιχαήλ Χωνιάτης. Συμβολή στη μελέτη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου του. Τὸ Corpus τῶν ἐπιστολῶν, Ἀθήναι 1999

Μαρία Τζιάτζη, Το ποίημα του Ιωάννη Γεωμέτρη «Εἰς τὴν ἀποστασίαν», στο: *Ἑλληνικά* 52 (2002), σελ. 263-277.

Maria Tziatzi, Theodoros Prodromos. Historisches Gedicht LXXVIII, στο: *Byzantinische Zeitschrift* 86/87, 2 (1993/94), σελ. 363-382.

Grigorios Papagiannis, Theodoros Prodromos. Jambische und hexametrische Tetrasticha auf die Haupterzählungen des Alten und des Neuen Testaments. Einleitung, kritischer Text, Indices, Wiesbaden 1997 (Meletemata 7 /1, 7/2)

Μαρία Τζιάτζη, Θεόδωρος Πρόδρομος ο φιλοπαίγμων, στο: Ἄνδρὶ κόσμος: τιμητικός τόμος για τον Καθηγητὴ κ. Κωνσταντῖνο Κ. Χατζόπουλο, Θεσσαλονίκη 2019, σελ. 629-645

Grigorios Papagiannis, Bemerkungen zu den Epigrammen des Georgios Pisides, στο: *L'Épistolographie et la Poésie épigrammatique: Projets actuels et question de méthodologie [Dossier Byzantins 3]* (Proceedings of the 16th Roundtable on 'Epistolography - Epigrammatic poetry', 20th International Congress of Byzantine Studies), Paris 2003, 215-228

Γρηγορίου Παπαγιάννη, Παρατηρήσεις εἰς τὰ ἐπιγράμματα τοῦ Γεωργίου Πισίδη, *ΕΕΒΣ* 51 (2003) 5-48

L. Tartaglia, *Carmi di Giorgio di Pisidia*, Torino 1998

Maria Tziatzi, Bemerkungen zu Gedichten des Georgios Pisides, στο: Proceedings of the 23rd International Congress of Byzantine Studies. Belgrade, 22-27 August 2016. Thematic Sessions of Free Communications, Belgrade 2016 (online edit.), 391, 394 (<http://www.byzinst-sasa.rs/eng/uploaded/Thematic%20Sessions%20of%20Free%20%20Communications.pdf>)

Maria Tziatzi, The *Akolouthia* in honour of the so-called Kalytenoi saints by Eustathius of Thessaloniki, in the international peer-reviewed journal *Analecta Bollandiana* 138-I (2020) 124-146.

Maria Tziatzi, Zur panegyrischen Rede des Theophylaktos von Achrida auf Kaiser Alexios I. Komnenos, στο: *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 54 (2004), σελ. 191-206.

ΜΕΦ 606

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ – ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασσικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΜΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ 606	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό 2024-5
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένα θέματα - Ζητήματα ψηφιακής παλαιογραφίας και έκδοσης κειμένων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/διαδραστικό μάθημα σε τάξη/εργαστηριακές ασκήσεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432615/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Σκοπός του μαθήματος είναι να ενισχύσει τον ψηφιακό γραμματισμό των φοιτητών και κυρίως σε σχέση με την επιστήμη της φιλολογίας και να εισάγει την έννοια της επιστημονικής προσέγγισης και μεθοδολογίας στις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες. Ολοκληρώνοντας το μάθημα, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει βασικές δεξιότητες προσέγγισης της ψηφιακής έρευνας σε χειρόγραφα/παπύρους, πέρα από την απλή επεξεργασία κειμένου και τη γενική πρόσβαση του διαδικτύου και χρήση εφαρμογών επικοινωνίας. Θα γνωρίζουν τα βασικά εργαλεία/ εφαρμογές/ βάσεις δεδομένων/ ιστοτόπους που συνδέονται με τη μελέτη χειρογράφων. Επίσης, θα έχουν εικόνα των περιορισμών και</p>

των δυνατοτήτων αυτών των εργαλείων, καθώς και της έρευνας και τεχνικής εργασίας που απαιτείται για τη λειτουργία αυτών των εργαλείων. Θα μπορούν, δηλαδή, να δουν «πίσω από την ιστοσελίδα». Στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει βασικές στην απεικόνιση ιστορικών κειμενικών πηγών και την βασική επεξεργασία των σχετικών εικόνων. Θα αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα, την οργάνωση και την λειτουργία των μεταδεδομένων. Θα γνωρίζουν τι είναι η μηχανική μάθηση και σχετικές εφαρμογές στην παλαιογραφική έρευνα και θα έχουν αντιληφθεί τον ρόλο των δεδομένων για την χρήση τέτοιων εφαρμογών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενική εισαγωγή στις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες. Εφαρμογές στη φιλολογία.
2. Συλλογές και projects. Περιήγηση στη μέχρι τώρα έρευνα και επισκόπηση διαθέσιμων εργαλείων.
3. Εισαγωγή στις έννοιες της μηχανικής μάθησης και της Τεχνητής Νοημοσύνης
- 4-5. Εργαστηριακές ασκήσεις: Βασικές αρχές προγραμματισμού σε γλώσσα Python.
- 6-7. Επιμέλεια και προεπεξεργασία κειμενικών δεδομένων με γλώσσα Python.
8. Ψηφιακή παλαιογραφία. HTR και εργαλεία ανάλυσης γραφής. Συμβολή στη χρονολόγηση χειρογράφων. Μεταδεδομένα II: Οργάνωση: σχήματα και πρότυπα.
- 9-10. Πρακτική εφαρμογή στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Εκπαίδευση μοντέλων ανάγνωσης χειρογράφων. Η πλατφόρμα Transkribus.
11. Οι ψηφιακές εκδόσεις.
12. Μοντελοποίηση πληροφορίας. Δεδομένα και μεταδεδομένα.
13. Ψηφιοποίηση, μια πράξη ερμηνευτική. Ζητήματα επιστημονικότητας και ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία • Χρήση ατομικών υπολογιστών κατά την εργαστηριακή εκπαίδευση καθώς και περιφερειακού υλικού. • Χρήση διαδικτυακών εργαλείων και βάσεων δεδομένων καθώς και εξειδικευμένου λογισμικού. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	10
	Διαδραστική διδασκαλία	27
	Προετοιμασία υλικού για το μάθημα	73

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Προσωπική μελέτη	60
	Εκπόνηση εργασιών	80
	Σύνολο	250 (25/ECT)
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>50% Αξιολόγηση της προόδου των φοιτητών μέσα από τις εργασίες και τη συμμετοχή στις δραστηριότητες κατά το μάθημα.</p> <p>50% Εκπόνηση μικρών εργασιών/projects.</p> <p>Αξιολογείται η εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους που έχουν διδαχτεί στα μαθήματα (τάξη και εργαστήρια) και η ικανότητά τους να χειρίζονται υλισμικό και λογισμικό.</p> <p>Αξιολογείται, επίσης, η αντίληψη που έχουν αναπτύξει ως προς την χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην μελέτη και έρευνα των πατύρων και χειρογράφων.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δενδρινός, Μ., Κουής, Δ., 2016. *Βασικές Αρχές και Τεχνολογίες στην Επιστήμη της Πληροφόρησης*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, στο: <http://hdl.handle.net/11419/6447>
- Καπιδάκης, Σ., Λαζαρίνης, Φ., Τοράκη, Κ., 2015. *Θέματα βιβλιοθηκονομίας και επιστήμης των πληροφοριών*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, στο: <http://hdl.handle.net/11419/1674>
- Κυριάκη – Μάνεση, Δ., Κουλούρης, Α. 2015. Διαχείριση Ψηφιακού Περιεχομένου. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, στο: <http://hdl.handle.net/11419/2496>
- Κωνσταντινίδου, Μ. – Μπουσές, Σ., 2023, *Η φιλολογία και οι πρωτογενείς πηγές της: πάπυροι και χειρόγραφα. Ένα εγχειρίδιο στις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, στο: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/8600>
- Σταθοπούλου, Ι.-Ο., Πελεκάνου, Δ. 2016, *Προδιαγραφές Ψηφιοποίησης και Ψηφιακών Αρχείων*, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), στο <http://hdl.handle.net/10442/15313>
- Driscoll, M.J., Pierazzo E. 2016. *Digital Scholarly Editing: Theories and Practices*, Cambridge, UK: Open Book Publishers, 2016, <https://doi.org/10.11647/OBP.0095>
- Drucker, J., Kim, D., Salehian, I., Bushong, A. 2014. *Introduction to Digital Humanities: Concepts, Methods, and Tutorial for Students and Instructors*. UCLA, on http://dh101.humanities.ucla.edu/wp-content/uploads/2014/09/IntroductionToDigitalHumanities_Textbook.pdf
- Gardiner, R.G.M., Gardiner, E. 2015. *The Digital Humanities: A Primer for Students and Scholars*. Cambridge University Press.
- Vandendorpe, C. 2009. *From Papyrus to Hypertext: Toward the Universal Digital Library*. University of Illinois Press.

ΝΕΦ704
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΠΕΡΣΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ704	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: Σπουδές Φύλου και Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις – Συζήτηση - Παρουσιάσεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432629/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν βασικές έννοιες και θεωρητικές κατευθύνσεις των Σπουδών Φύλου και της φεμινιστικής λογοτεχνικής κριτικής καθώς επίσης και τη σύνδεσή τους με άλλες λογοτεχνικές θεωρίες
- να αναγνωρίζουν τα ιστορικά στάδια του φεμινιστικού κινήματος και τη σχέση του με τη διαμόρφωση της φεμινιστικής θεωρίας και της γυναικείας λογισσύνης, ιδίως στον ελληνικό χώρο
- να διακρίνουν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν τις κύριες τάσεις των Σπουδών Φύλου και της σύγχρονης φεμινιστικής θεωρίας και λογοτεχνικής κριτικής ως προς τις ερμηνευτικές τους

δυνατότητες και τα όριά τους

- να αναλύουν τη διασταύρωση της έμφυλης ταυτότητας με άλλες κατηγορίες (όπως τάξη, έθνος, σεξουαλικότητα κλπ.) στη λογοτεχνική αναπαράσταση
- να αναπτύσσουν τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία και να αναστοχάζονται κριτικά πάνω στις προϋποθέσεις της λογοτεχνικής ερμηνείας και στη σχέση λογοτεχνίας, ιδεολογίας και συγκρότησης του λογοτεχνικού κανόνα
- να επιλέγουν και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία για την κριτική ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων
- να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και να σχεδιάζουν μικρής κλίμακας ερευνητικές προσεγγίσεις
- να εκπονούν αυτόνομη βιβλιογραφική έρευνα και να συντάσσουν κατάλληλα τεκμηριωμένες επιστημονικές εργασίες

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις Σπουδές Φύλου και τη φεμινιστική κριτική ως ρεύματα της σύγχρονης λογοτεχνικής θεωρίας και αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο μετασηματίζουν βασικά ερωτήματα της λογοτεχνικής ερμηνείας (όπως π.χ. υποκειμένο, ταυτότητα, αναπαράσταση κλπ.). Παράλληλα, διερευνά πώς βασικές κατευθύνσεις της θεωρίας της λογοτεχνίας επανανοηματοδοτούνται και αξιοποιούνται στο πεδίο των έμφυλων προσεγγίσεων. Αναλυτικότερα διαρθρώνεται ως εξής:

1. Εισαγωγικά I: Ιστορία, Θεωρία, Κριτική της λογοτεχνίας, Συγκριτική Φιλολογία. Το αντικείμενο, οι μέθοδοι, οι κύριες τάσεις της λογοτεχνικής θεωρίας και βασικές διερωτήσεις.
2. Εισαγωγικά II: Ιστορικό και θεωρητικό πλαίσιο των Σπουδών Φύλου. Ενοιολογήσεις του φύλου (κοινωνικό φύλο, έμφυλη ταυτότητα/ετερότητα, θηλυκότητα / αρρενωπότητα) και η σημασία τους για τη λογοτεχνική ανάλυση.
3. Η ανάδυση της φεμινιστικής κριτικής στο πλαίσιο του δεύτερου κύματος: Η ανάδειξη της «γυναικείας εμπειρίας», η συζήτηση για τη «γυναικεία γραφή» και η αναθεώρηση της λογοτεχνικής παράδοσης. Αναφορές στο γυναικείο ζήτημα και την ανάδυση της γυναικείας λογοισούνης στην Ελλάδα. Εξέταση παραδειγματικών κειμένων
4. Κύριες τάσεις του φεμινισμού: φιλελεύθερος, ριζοσπαστικός, μαρξιστικός/υλιστικός φεμινισμός, οικοφεμινισμός. Η σχέση κοινωνικών δομών και λογοτεχνικής αναπαράστασης. Εξέταση θεωρητικών και λογοτεχνικών κειμένων.
5. Η συνάντηση της φεμινιστικής θεωρίας με τον μεταδομισμό και τις γλωσσικές θεωρίες. Το φύλο ως λόγος και κατασκευή. Η αποδόμηση της σταθερής έμφυλης ταυτότητας και η μετατόπιση στη γλωσσική και πολιτισμική συγκρότηση του υποκειμένου. Εξέταση θεωρητικών και λογοτεχνικών κειμένων.

6. Φύλο, ψυχανάλυση και λογοτεχνία. Βασικές έννοιες των θεωριών του Φρόυντ και του Λακάν και η επίδρασή τους στη λογοτεχνική θεωρία. Η πρόσληψη της ψυχανάλυσης από τη γαλλική φεμινιστική σκέψη («γυναικεία γραφή», σώμα, γλώσσα, επιθυμία). Εξέταση θεωρητικών και λογοτεχνικών κειμένων.
7. Η θεωρία του Μισέλ Φουκώ και η συμβολή της στη μελέτη της λογοτεχνίας. «Λόγος», εξουσία και σεξουαλικότητα. Αποτύπωση της σεξουαλικότητας σε νεοελληνικά ποιητικά και πεζά κείμενα των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα. Εξέταση παραδειγματικών κειμένων.
8. Η επιτελεστική θεωρία του φύλου της Judith Butler και η επίδρασή της στη λογοτεχνική κριτική. Ρευστότητα, κανονιστικότητα και συγκρότηση του υποκειμένου. Η έννοια της διαθεματικότητας (intersectionality) και η πολλαπλότητα των ταυτοτήτων. Εφαρμογές στη σύγχρονη νεοελληνική λογοτεχνία.
9. Ανδρικές σπουδές και θεωρίες της αρρενωπότητας. Κριτικές προσεγγίσεις της ανδρικής ταυτότητας και η αναπαράστασή της στη λογοτεχνία.
10. Μεταφεμινισμός και σύγχρονες διαμάχες: Η κριτική στον φεμινισμό. Ζητήματα πολιτισμικής πολιτικής, πολιτικής ορθότητας και σύγχρονων αναγνώσεων του λογοτεχνικού κανόνα. Η περίπτωση της συζήτησης για τη *Μεγάλη Χίμαιρα* του Καραγάτση.
11. Μύθος και φύλο στη λογοτεχνία: Η λειτουργία του μύθου και οι σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Έμφυλες επαναπροσεγγίσεις μύθων στη νεότερη λογοτεχνία.
- 12-13. Παρουσιάσεις μεγάλων εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο & εξ αποστάσεως	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Microsoft Teams για εξ αποστάσεως μαθήματα, Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (ppt, διαδίκτυο), χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης e-class (παροχή πληροφοριών, ανάρτηση διδακτικού υλικού, ανακοινώσεις), χρήση πλατφόρμας Univeris και επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-class και με e-mail	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	15 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	25 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τα σεμινάρια	50 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τις εργασίες	60 ώρες
	Συγγραφή εργασιών	80 ώρες
	Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων	20 ώρες
Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250 ώρες	

<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική</p> <p>Διαμορφωτική μέθοδος</p> <p>- <u>Σύντομη γραπτή ατομική εργασία εφαρμογής</u> (30%): Σύντομη παρουσίαση/σύνοψη θεωρητικού κειμένου, διατύπωση βασικών θεωρητικών εννοιών, εφαρμογή τους στην ανάλυση επιλεγμένου λογοτεχνικού αποσπάσματος</p> <p>- <u>Τελική γραπτή ατομική εργασία</u> (50%): Περιλαμβάνει διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος, τεκμηριωμένη επιλογή θεωρητικού πλαισίου, κριτική ανάλυση λογοτεχνικού κειμένου/κειμένων με αξιοποίηση δευτερογενούς βιβλιογραφίας</p> <p>- <u>Προφορική παρουσίαση εργασιών και συμμετοχή</u> (20%) Παρουσίαση εργασιών, συμμετοχή στις συζητήσεις και στις δραστηριότητες που θα ανατίθενται στο πλαίσιο των μαθημάτων.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p align="center">ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (Λογοτεχνικά κείμενα και επιπλέον βιβλιογραφικό υλικό θα αναρτώνται στη σελίδα του μαθήματος στο e-class)</p> <p>A)</p> <p>Barry Peter, <i>Γνωριμία με τη θεωρία</i>, μτφρ. Α. Νάτσινα, εκδ. Βιβλιόραμα, Αθήνα 2013, σ. 149-168.</p> <p>Cuddon J. A., <i>Λεξικό λογοτεχνικών όρων και θεωρίας λογοτεχνίας</i>, εκδ. Μεταίχιμο, 2010</p> <p>Eagleton Terry, <i>Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας</i>, εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης: Δημήτρης Τζιόβας, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 1989.</p> <p>Fokkema Douwe, Ibsch Elrud, <i>Θεωρίες Λογοτεχνίας του εικοστού αιώνα</i>, εκδ. Πατάκης, Αθήνα 2011.</p> <p>Newton K. M. (επιμ.), <i>Η λογοτεχνική θεωρία του εικοστού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων</i>, μτφ. Α. Κατσικερός – Κ. Σπαθαράκης, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2013.</p> <p>Selden Raman (επιμ.), <i>Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Cambridge</i>, τόμ. 8: <i>Από τον φεμινισμό στον μεταδομισμό</i>, μτφ. Α. Βαλδραμίδου, Γ. Δεληβοριά, Ι. Ναούμ, Α. Παπανικολάου, Φ. Χατζηιωαννίδου, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών - Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 2004.</p> <p>B)</p> <p>Αβδέλα, Ε., Ψαρρά, Α., (επιμ.), <i>Σιωπηρές ιστορίες: Γυναίκες και φύλο στην ιστορική αφήγηση</i>, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997.</p> <p>Αθανασίου Αθηνά (επιμ.), <i>Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική</i>, μτφ. Πελαγία Μαρκέτου, Μαργαρίτα Μηλιώνη, Αιμ. Τσεκένης, εκδ. Νήσος, Αθήνα 2006.</p> <p>Βασιλειάδου, Δ., Π. Ζεστανάκης, Μ. Κεφαλά, Μ. Πρέκα (επιμ.) (2013), <i>Αντιμιλώντας στις βεβαιότητες. Φύλα, αναπαραστάσεις, υποκειμενικότητες</i>, Αθήνα: ΟΜΙΚ – Εκδόσεις ΚΨΜ.</p> <p>Butler Judith, <i>Αναταραχή φύλου: Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας</i>, μτφ. Γιώργος Καράμπελας, εισ. - επιστ. επιμ. Βενετία Καντσά, επίμετρο Αθηνά Αθανασίου, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2009 [1990].</p> <p>Butler Judith, <i>Σώματα με σημασία: Οριοθετήσεις του «φύλου» στο λόγο</i>, μτφ, Πελαγία Μαρκέτου, επιμ. - εισ. Αθηνά Αθανασίου, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα 2008 [1993]</p>
--

Cameron Deborah, *Φεμινισμός. Παρελθόν και μέλλον ενός κινήματος*, μτφ. Φιλώτας Δήτσας, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2023.

Connell, R. W., *Το κοινωνικό φύλο*, μτφ. Ελένη Κοτσιφού, πρόλ. Δήμητρα Κογκίδου, Φώτης Πολίτης, εκδ. Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2006.

Καντσά Β. Μουτάφη Β. Παπαταξιάρχης Ευθ. (επιμ.), *Μελέτες για το φύλο στην ανθρωπολογία και την ιστορία*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2012.

C. Knellwolf & C. Norris (επιμ.), *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Cambridge*, τόμ. 9: *Ιστορικές, φιλοσοφικές και ψυχολογικές όψεις της θεωρίας της λογοτεχνίας στον 20ό αιώνα*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών - Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη 2010 (ιδίως τα κεφ. Γραμματολογικές σπουδές και ψυχαναλυτικές θέσεις, Η ιστορία των φεμινιστικών γραμματολογικών σπουδών, Φεμινισμός και αποδόμηση)

Laquer Th., *Κατασκευάζοντας το φύλο. Σώμα και κοινωνικό φύλο από τους αρχαίους Έλληνες ως τον Φρόιντ*, εκδ. Πολύτροπον, Αθήνα 2003.

Οικονομίδου Σούλα, «'Λόγος γυναικών' και φεμινιστική κριτική: η προσέγγιση της διαφοράς και η διαφορά στην προσέγγιση», *Λόγος γυναικών, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου (Κομοτηνή, 26-28/5/2006)*, επιμ. Βασιλική Κοντογιάννη, ΕΛΙΑ, Αθήνα 2008.

Παπαταξιάρχης Ευθ. – Παραρδέλλης Θεοδ. (επιμ.), *Ταυτότητες και φύλο στη σύγχρονη Ελλάδα. Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις*, εκδ. Καστανιώτης – Παν/μιο Αιγαίου 1992.

Σηφάκη Ευγενία, *Σπουδές φύλου και λογοτεχνία*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα 2015.

Φουκώ Μισέλ, *Ιστορία της σεξουαλικότητας: Η δίψα της γνώσης*, μτφ. Γ. Ροζάκη, εκδ. Ράππας Αθήνα 1982 [1976].

Γ)

Βαρίκα Ελένη, «Μια δημοσιογραφία στην υπηρεσία της 'γυναικείας φυλής'-Γυναικεία περιοδικά στον 19^ο αι.», περ. *Διαβάζω*, τχ. 198 (1988), σ. 6-12.

Βαρίκα Ελένη, *Η εξέγερση των Κυριών: η γένεση μιας φεμινιστικής συνείδησης στην Ελλάδα 1833-1907*, εκδ. Κατάρτι, Αθήνα 2004.

Βασιλειάδης Βασίλης, *Η ιδεολογία της λογοτεχνικής κριτικής του μεσοπολέμου για τη «γυναικεία» και την «ανδρική» λογοτεχνία*, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2006.

Βασιλειάδης Βασίλης, «Περιθωριακές μορφές αυτοβιογραφίας μετά το 1821. Αυτοβιογραφικά κείμενα γυναικών», στον τόμο Μιχάλης Χρυσανθόπουλος κ.ά., *Αυτοβιογραφία: Μεταξύ Ιστορίας και Λογοτεχνίας στον 19ο αιώνα, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Αθήνα 2015, σ. 131-181.

Γκότση Γλαύκη – Ριζάκη Ειρήνη (επιμ.), *Ελληνική Βιβλιογραφία της Ιστοριογραφίας των Γυναικών και του Φύλου (1974-2014)*, Ιστορικοί για την Έρευνα στην Ιστορία των Γυναικών και του Φύλου, Αθήνα 2015.

Κατσαρή, Ξανθή (επιμ.), *Περιφερειακό Συνέδριο «Γυναίκα και λογοτεχνία» (1991, Κομοτηνή)*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κομοτηνής, Κομοτηνή 1995.

Ντενίση Σοφία (επιμ.), *Η γυναικεία εικαστική και λογοτεχνική παρουσία στα περιοδικά λόγου και τέχνης (1900-1940)*, Πρακτικά Ημερίδας, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2008.

Ντενίση Σοφία, *Ανιχνεύοντας την «αόρατη» γραφή. Γυναίκες και γραφή στα χρόνια του ελληνικού Διαφωτισμού – Ρομαντισμού*, Νεφέλη, Αθήνα 2014.

Ντενίση Σοφία (επιμ.), *Με την πένα σπαθί: Κείμενα Ελληνίδων του 19^{ου} αιώνα για τον Αγώνα του 1821*, εισαγ., ανθολ., εργοβιογραφικά σημειώματα

Ριζάκη Ειρήνη, *Οι «γράφουσες» Ελληνίδες. Σημειώσεις για τη γυναικεία λογοσύνη του 19ου αι.*,

πρόλ. Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού, εκδ. Κατάρτι, Αθήνα 2007.

Ρούσσου Βαρβάρα, *Ο μακρύς δρόμος της γυναικείας ελληνικής ποιητικής παράδοσης από τον 19^ο στον 20^ό αιώνα*, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα 2018.

Φραντζή Άντεια, Αγγελάκη-Ρουκ Κατερίνα, Γαλανάκη Κατερίνα, Παπαδάκη Αθηνά, Παμπούδη Παυλίνα, *Υπάρχει, λοιπόν, γυναικεία ποίηση;*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1990.

Χατζηβογιατζή Όλγα Δ., *Αναζητώντας τη γυναικεία ποίηση στα χρόνια του Μεσοπολέμου. Μια καταγραφή της εργογραφίας αλλά και της κριτικής πρόσληψης των Ελληνίδων ποιητριών*, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα 2018.

Δ)

Ιωακειμίδου, Λητώ, *Ο λογοτεχνικός μύθος από τον γαλλικό συγκριτισμό στη νεοελληνική κριτική. Ζητήματα θεωρίας και εφαρμογής*, εκδ. Σοκόλη, Αθήνα 2014.

Ruthven, K., *Ο μύθος*, μτφ. Ιουλιέττα Ράλλη & Καίτη Χατζηδήμου, εκδ. Ερμής, Αθήνα 1988.

Σιαφλέκης, Ζ.Ι., *Η εύθραυστη αλήθεια. Εισαγωγή στη θεωρία του λογοτεχνικού μύθου*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1998.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΜΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 705	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Συγκριτικής Γραμματολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ειδίκευσης ή Κατεύθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04619/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτήτριες/τές

- θα εξοικειωθούν με το αντικείμενο της Συγκριτικής Γραμματολογίας και με την έννοια της διεπιστημονικότητας
- θα κατανοήσουν το περιεχόμενο των Ιατρικών Ανθρωπιστικών Σπουδών, της Αφηγηματικής Ιατρικής, της αφηγηματικής έρευνας (ψυχολογία) και της θεραπευτικής γραφής (ψυχοθεραπεία)

- θα μπορούν να εξηγήσουν τα είδη και τις λειτουργίες του αυτοβιογραφικού λόγου σε σχέση με την ασθένεια
- θα μπορούν να αναλύσουν τη θεραπευτική λειτουργία της γραφής στις αφηγήσεις ασθένειας (παθογραφίες)
- θα ενδιαφερθούν για αφηγήσεις ασθένειας Ελλήνων και ξένων λογοτεχνών
- θα συνειδητοποιήσουν τα οφέλη των διεπιστημονικών και συγκριτολογικών προσεγγίσεων για το μέλλον των ανθρωπιστικών σπουδών.
- θα εφαρμόσουν τις αρχές και τις μεθόδους της αφηγηματικής έρευνας σε αφηγήσεις ασθένειας (αυτοπαθογραφίες)
- θα είναι σε θέση να συντάξουν γραπτή εργασία εξηγώντας τη θεωρία και αναλύοντας τα σχετικά κείμενα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η θεραπευτική λειτουργία της γραφής σε αυτοβιογραφικά ή υβριδικά κείμενα που αφηγούνται την ασθένεια. Συγκεκριμένα, θα επικεντρωθούμε σε αφηγήσεις λογοτεχνών που αφορούν την εμπειρία της ψυχικής ή σωματικής ασθένειας και θα προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε με ποιους τρόπους πραγματώνεται η αναδόμηση/ανακατασκευή της ταυτότητας των υποκειμένων σε σχέση με και μπροστά στην ασθένεια, πώς νοηματοδοτείται η εισβολή της ασθένειας στη ζωή των ασθενών, πώς διαχειρίζονται τη ρήξη, το τραύμα και τη διαδικασία αντιμετώπισης των διαφόρων παραμέτρων και διαστάσεων της αρρώστιας, της θεραπευτικής διαδικασίας και των αλλαγών που το βίωμα αυτό επιφέρει στην καθημερινότητα και στην αυτο-εικόνα των αφηγητών-πρωταγωνιστών/στριών. Η προσέγγιση που θα υιοθετήσουμε είναι συγκριτολογική και διεπιστημονική: αφορά την ασθένεια ως τροπολογική κατηγορία πέρα από εθνικά και γλωσσικά σύνορα, αξιοποιεί τις αρχές και τις μεθόδους της αφηγηματικής έρευνας και της ψυχοθεραπείας μαζί με τη θεωρία της αφήγησης και τη θεωρία του αυτοβιογραφικού λόγου και εντάσσεται, γενικά, στην προβληματική των σύγχρονων ιατρικών ανθρωπιστικών σπουδών (αφηγηματική ιατρική, θεραπευτική γραφή) και στο πεδίο που ορίζει ο διάλογος μεταξύ λογοτεχνικών σπουδών και ψυχολογίας/ψυχοθεραπείας/ψυχιατρικής.

Πλάνο

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

13/3: Γενική εισαγωγή Ι (Αφηγηματική ιατρική/αφηγηματική έρευνα/αφηγηματική θεραπεία)
 20/3: Γενική εισαγωγή ΙΙ (Παρουσίαση διεπιστημονικού ερμηνευτικού εργαλείου [αφηγηματική έρευνα/θεραπεία, αυτοβιογραφία/αφηγηματολογία])
 Β. ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ
 ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
 Καλά και σήμερα: Το χρονικό του καρκίνου στο δικό μου στήθος (2015): Ένα ημερολόγιο μαστεκτομής και χημειοθεραπειών
 ΚΩΣΤΗΣ ΓΚΙΜΟΣΟΥΛΗΣ
 Δύο μήνες στην αποθήκη (2013): Η ιστορία μιας θαλάσσιας χελώνας που προσβλήθηκε από μηνιγγίτιδα
 Γ. ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ
 ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ
 Η ζωή είναι αγρίως απίθανη (2008) = Το ημερολόγιο ως πεδίο αποκάλυψης του εαυτού και της πραγματικότητας
 ΝΑΙ (1999) = Από τον εγκλεισμό της αυτοβιογραφίας στην ίαση της αυτομυθοπλασίας
 ΣΥΛΒΙΑ ΠΛΑΘ
 Ο Γυάλινος Κώδων = Η γραφή ως προάγγελος της αυτοκτονίας
 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ
 Μικρό χρονικό τρέλας (2016) : Ο Δαλάι Λάμα της ψύχωσης
 Η καλύτερη χειρότερη μέρα της ζωής σου – Κουβέντες για το φως μες στο σκοτάδι της κατάθλιψης (2020): Το αυτοβιογραφικό δοκίμιο ως μέσο κατανόησης της ψυχικής ασθένειας
 Το βιβλίο της Κατερίνας: Η αφήγηση της μητέρας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως εκπαίδευση																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	5	Σεμινάρια	5	Διαδραστική διδασκαλία	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	70	Εκπόνηση μελέτης (project)	60	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	80	Σύνολο Μαθήματος	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	5																
Σεμινάρια	5																
Διαδραστική διδασκαλία	30																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	70																
Εκπόνηση μελέτης (project)	60																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	80																
Σύνολο Μαθήματος	250																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)																

Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Διαμορφωτική	
	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία	70
	Προφορική Εξέταση	30

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δευτερογενής
Ξενόγλωσση

- Adams, K. (2013). Expressive writing: Foundations of practice. R&L Education.
- Greimas, A. J., Courtés, J., & Rengstorf, M. (1989). The cognitive dimension of narrative discourse. *New literary history*, 20(3), 563-579.
- Frank, A. (1995). *The wounded storyteller: Body, illness and ethics*. Chicago: University of Chicago Press.
- Hunt, C. (2010). Therapeutic Effects of Writing Fictional Autobiography. *Life Writing*, 7: 3, 231-244.
- Pennebaker, J. W., & Chung, C. K. (2007). Expressive writing, emotional upheavals, and health. In H. S. Friedman & R. C. Silver (ed.), *Foundations of health psychology*. Oxford University Press. pp. 263–284.
- Progoff, I. (1992). *At a journal workshop: Writing to access the power of the unconscious and evoke creative ability*. Los Angeles: J. P. Tarcher.
- Ruini C. & Mortana C. (2021). Writing Technique Across Psychotherapies—From Traditional Expressive Writing to New Positive Psychology Interventions: A Narrative Review, *Journal of Contemporary Psychotherapy* (2022) 52: 23–34.
- Riessman, C. (2008). *Narrative methods for the human sciences*. London: Sage.
- White, M., & Epston, D. (1990). *Narrative means to therapeutic ends*. WW Norton & Company.
- Ελληνόγλωσση και μεταφρασμένη
- Αυδή, Ε. & Καραμπά, Θ. (2010), Η συμβολή της αφηγηματικής προσέγγισης στην κατανόηση της εμπειρίας του καρκίνου του μαστού, *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρίας Βορείου Ελλάδος*, τ. 8, σελ. 270-294.
- Bruner. J. (2018). *Δημιουργώντας ιστορίες: νόμος, λογοτεχνία, ζωή*. επιμ. Γ. Κουγιουμουτζάκης. Αθήνα: Πεδίο.
- Genette, G. (2007). *Σχήματα III. Ο Λόγος της Αφήγησης: Δοκίμιο Μεθοδολογίας και άλλα κείμενα*. Μτφρ. Μ. Λυκούδης. Αθήνα: Πατάκης.
- Γιωτσίδη, Β. & Νικολάτου, Ε. Κ. (2022). *Η αφηγηματική προσέγγιση στην πράξη –Τεχνικές ενδυνάμωσης και εργαλεία αξιολόγησης της αφήγησης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καψωμένος, Ε. Γ. (2003). *Αφηγηματολογία. Θεωρία και μέθοδοι ανάλυσης της αφηγηματική πεζογραφίας*. Αθήνα: Πατάκη.
- Πασχαλίδης, Γ. (1993). *Η ποιητική της αυτοβιογραφίας*. Αθήνα: Σμίλη.
- Genette, G. (2007). *Σχήματα III. Ο Λόγος της Αφήγησης: Δοκίμιο Μεθοδολογίας και άλλα κείμενα*. Μτφρ. Μ. Λυκούδης. Αθήνα: Πατάκης.
- Holquist, M. (2014). *Διαλογικότητα – Ο Μπαχτίν και ο κόσμος του*. μτφρ. Ι. Σταματάκη. Αθήνα: Gutenberg.
- Εοσχάρης, Γ. (επιμ.) (2022). *Οι αρχές και η άσκηση της αφηγηματικής ιατρικής*. Αθήνα: S.O.S Ιατροί – Παπαζήση.

Κούρτη, Ι. (2013). Η νοσηματοδότηση της εμπειρίας του καρκίνου του μαστού: Μια αφηγηματική μελέτη. Διδακτορική διατριβή. Φιλοσοφική σχολή. Τμήμα Ψυχολογίας. Θεσσαλονίκη.

Morgan, A. (2011). Τι είναι η αφηγηματική θεραπεία;, μτφρ. Α. Χαρβάτης. Αθήνα: University Studio Press.

Καψωμένος, Ε. Γ. (2003). Αφηγηματολογία. Θεωρία και μέθοδοι ανάλυσης της αφηγηματικής πεζογραφίας. Αθήνα: Πατάκη.

Πασχαλίδης, Γ. (1993). Η ποιητική της αυτοβιογραφίας. Αθήνα: Σμίλη.

White, M. (2021). Χάρτες Αφηγηματικής Πρακτικής, μτφρ. Στανιμεράκη Ι. Αθήνα: oposito.

Εύδοξος
6

Εύδοξος

-Πρωτογενής

Γκιμοσούλης, Κ. (2013). Δύο μήνες αποθήκη – Με εννιά σχέδια του συγγραφέα. Αθήνα: Καστανιώτης.

Καραπάνου, Μ. (2008). Η ζωή είναι αγρίως απίθανη. επιμ. Β. Κιμούλης. Αθήνα: Ωκεανίδα.

----- (1999). ΝΑΙ. Αθήνα: Ωκεανίδα.

Κορτώ, Α. (2020). Η καλύτερη χειρότερη μέρα της ζωής σου – κουβέντες για το φως μες στο σκοτάδι της κατάθλιψης. Αθήνα: Πατάκης.

----- (2016). Μικρό Χρονικό τρέλας. Αθήνα: Πατάκης.

Νικολαΐδου, Σ. (2015). Καλά και σήμερα – Το χρονικό του καρκίνου στο δικό μου στήθος. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Πλάθ, Σ. (2008). Ο Γυάλινος Κώδων. μτφρ. Ε. Ηλιοπούλου. Αθήνα: Μελάι.

Taylor, Cory (2017). Αυτοβιογραφία του θανάτου μου, μτφ. Θ. Ζυγουλάνος, Αθήνα: Ροπή.

Ζορμπά, Μυρσίνη (2023) Σημειώσεις από την εποχή των προσδοκιών, Αθήνα: Πόλις.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 706	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά ερευνητικά θέματα και προβλήματα της Νεοελληνικής Φιλολογίας: Λογοτεχνία και κριτική στον ημερήσιο τύπο (1890-1910)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04572/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώση/κατανόηση και εξοικείωση με την τον ημερήσιο Τύπο της περιόδου 1890-1910)

Ανάλυση/ερμηνεία κειμένων θεωρίας, ιστορίας, κριτικής και συγκριτολογικά, τα οποία θα εντοπίσουν στις εφημερίδες με σκοπό την καλύτερη και πολύπλευρη προσέγγιση των ευρύτερα γραμματειακών και ειδικότερα λογοτεχνικών και κριτικών κειμένων της εποχής, βάσει παραδειγμάτων ενδεικτικών. Απώτερος σκοπός είναι να εμβαθύνουν στην σχετική παραγωγή (κριτική, θεωρία, λογοτεχνία πρωτότυπη και μεταφρασμένη) όχι μόνο κατά την εποχή που μας αφορά αλλά και πριν από αυτή σε σχέση όμως με την ευρωπαϊκή παραγωγή.

Υλοποίηση/εφαρμογή των υποδομών και τεχνολογιών με αφορμή και την αναζήτηση στα ψηφιακά αποθετήρια και βιβλιοθήκες, Ελλάδας και Γαλλίας, αλλά και ιστοτόπους ή βιβλιογραφία σχετικά με τον Τύπο κατά τον 19^ο αι .

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εισάγει τους φοιτητές σε ειδικότερα θέματα (εκδοτικά, θεωρητικά και ιστορικά) που αφορούν ένα εν πολλοίς άγνωστο υλικό.

Με την ομαδική εργασία η οποία βασίζεται στις ατομικές, θα μπορούν να κάνουν την αναζήτηση και μετά να παρουσιάζουν τα ευρήματα ως ομάδα και να αποτυπώνουν την εικόνα της λογοτεχνίας και της κριτικής για μια συγκεκριμένη περίοδο.

Αναζήτηση και εντοπισμός της λογοτεχνικής και κριτικής παραγωγής σε ψηφιοποιημένες εφημερίδες (λόγω COVID δεν είναι δυνατή η αυτοψία).

“Επίσκεψη” ψηφιακών βιβλιοθηκών για εύρεση υλικού. Εξοικείωση με την νέα τεχνολογία.

Γνωριμία με την περίοδο μετά το μέσο του 19^{ου} αι. ως και τη πρώτη δεκαετία του 20^{ου} (διεπιστημονική προσέγγιση με βάση την Ιστορία, τη Συγκριτολογία και την Ιστορία της Τέχνης).

Προσαρμογή στην ιδιάζουσα γλώσσα της εποχής, ειδικά για τους λόγιους δημοσιογράφους (καθαρεύουσα) ή τους απλούς δημοσιογράφους (απλή καθαρεύουσα των εφημερίδων).

Προσαρμογή και στα πολλά είδη λόγου που αναπτύσσονται στις σελίδες τους.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διάγραμμα του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στον τρόπο χρήσης του Διαδικτύου για επιστημονικούς σκοπούς (πλοήγηση, σύνδεσμοι και ιστότοποι, τρόποι έρευνας και αποδελτίωσης υλικού).
2. Ιστότοποι και ιδιομορφίες τους. Περιήγηση στις ψηφιακές βιβλιοθήκες (ελληνικές, γαλλικές και αγγλικές – αμερικάνικες).
3. Ασκήσεις σχετικές με τον τρόπο αποδελτίωσης από ψηφιοποιημένο υλικό (ημερήσιου και περιοδικού τύπου) και τρόπος διαχείρισης του υλικού.
4. Εισαγωγή στον Τύπο της εποχής που εξετάζεται. Εφημερίδες και Περιοδικά.
5. Λογοτεχνία, κριτική και δημοσιογραφία. Τα όρια και η ευρύτητα της παραγωγής. Το άνοιγμα και στις άλλες τέχνες (θέατρο, κινηματογράφος που πρωτοεμφανίζεται, ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική).
6. Επί μέρους περιπτώσεις συγγραφέων (ενδεικτικά παραδείγματα): Παλαμάς, Επισκοπόπουλος, Νιρβάνας.
7. Παρουσίαση εργασιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Εξ αποστάσεως διδασκαλία λόγω πανδημίας με ανταλλαγή

<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μέσω της πλατφόρμας του e-class και χρήση του e-class για ενημέρωση και διάθεση σημειώσεων και πλάνου του μαθήματος ή παράθεση χρήσιμων συνδέσμων (links), στους οποίους μπορούν να βρουν υλικό για το μάθημα, αλλά και για μελλοντικά μαθήματα Νέων Ελληνικών. Παράλληλα θα γίνεται κοινή χρήση οθόνης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν άμεσα τον τρόπο εργασίας στο διαδίκτυο και στα αρχεία του διδάσκοντος.</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Αναζήτηση στο διαδίκτυο, εξοικείωση με ηλεκτρονικά μέσα και με ψηφιοποιημένα χειρόγραφα και εκδόσεις παλαιές. Επικοινωνία στο γραφείο και με ηλεκτρονική αλληλογραφία.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="679 640 1011 698">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1018 640 1347 698">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="679 707 1011 999"> <p>Εβδομάδα 1: Το μάθημα και οι υποχρεώσεις. <u>Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία - Ιστορικό πλαίσιο το β' μισό του 19ου αι. έως και ην α' δεκαετία του 20ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.</u></p> </td> <td data-bbox="1018 707 1347 999"> <p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον της βιβλιογραφίας και κάποιων κειμένων (το υλικό αναρτήθηκε στο e-class) 6 ώρες</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1008 1011 1263"> <p>Εβδομάδα 2: <u>Ο Τύπος στην Ελλάδα εν γένει ως το 1890: Περιοδικά και Εφημερίδες</u> (αναφορά σε έντυπα και επίσκεψη σε ψηφιακά αποθετήρια). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.</p> </td> <td data-bbox="1018 1008 1347 1263"> <p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον γενικών εγχειριδίων για την εποχή (12 ώρες)</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1272 1011 1527"> <p>Εβδομάδα 3-4: <u>Το Άστυ και το Νέον Άστυ. Προσέγγιση φύλλων των εφημερίδων και ασκήσεις αποδελτίωσης και αξιολόγησης.</u></p> </td> <td data-bbox="1018 1272 1347 1527"> <p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών από την υπ. διδάκτορα κα Συμεωνίδου και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1536 1011 1886"> <p>Εβδομάδα 5-6: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνία. Αναφορά σε συγκεκριμένους λογοτέχνες που δημοσιεύουν ή μεταφράζονται. Παράλληλη αναφορά στα Γαλλικά έντυπα της ίδιας εποχής. Παρουσίαση ασκήσεων.</u></p> </td> <td data-bbox="1018 1536 1347 1886"> <p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1895 1011 2016"> <p>Εβδομάδα 7-8: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνική κριτική. Αναφορά σε</u></p> </td> <td data-bbox="1018 1895 1347 2016"> <p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. 12 ώρες</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	<p>Εβδομάδα 1: Το μάθημα και οι υποχρεώσεις. <u>Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία - Ιστορικό πλαίσιο το β' μισό του 19ου αι. έως και ην α' δεκαετία του 20ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.</u></p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον της βιβλιογραφίας και κάποιων κειμένων (το υλικό αναρτήθηκε στο e-class) 6 ώρες</p>	<p>Εβδομάδα 2: <u>Ο Τύπος στην Ελλάδα εν γένει ως το 1890: Περιοδικά και Εφημερίδες</u> (αναφορά σε έντυπα και επίσκεψη σε ψηφιακά αποθετήρια). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.</p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον γενικών εγχειριδίων για την εποχή (12 ώρες)</p>	<p>Εβδομάδα 3-4: <u>Το Άστυ και το Νέον Άστυ. Προσέγγιση φύλλων των εφημερίδων και ασκήσεις αποδελτίωσης και αξιολόγησης.</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών από την υπ. διδάκτορα κα Συμεωνίδου και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p>	<p>Εβδομάδα 5-6: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνία. Αναφορά σε συγκεκριμένους λογοτέχνες που δημοσιεύουν ή μεταφράζονται. Παράλληλη αναφορά στα Γαλλικά έντυπα της ίδιας εποχής. Παρουσίαση ασκήσεων.</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p>	<p>Εβδομάδα 7-8: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνική κριτική. Αναφορά σε</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. 12 ώρες</p>
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
<p>Εβδομάδα 1: Το μάθημα και οι υποχρεώσεις. <u>Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία - Ιστορικό πλαίσιο το β' μισό του 19ου αι. έως και ην α' δεκαετία του 20ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.</u></p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον της βιβλιογραφίας και κάποιων κειμένων (το υλικό αναρτήθηκε στο e-class) 6 ώρες</p>												
<p>Εβδομάδα 2: <u>Ο Τύπος στην Ελλάδα εν γένει ως το 1890: Περιοδικά και Εφημερίδες</u> (αναφορά σε έντυπα και επίσκεψη σε ψηφιακά αποθετήρια). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.</p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον γενικών εγχειριδίων για την εποχή (12 ώρες)</p>												
<p>Εβδομάδα 3-4: <u>Το Άστυ και το Νέον Άστυ. Προσέγγιση φύλλων των εφημερίδων και ασκήσεις αποδελτίωσης και αξιολόγησης.</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών από την υπ. διδάκτορα κα Συμεωνίδου και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p>												
<p>Εβδομάδα 5-6: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνία. Αναφορά σε συγκεκριμένους λογοτέχνες που δημοσιεύουν ή μεταφράζονται. Παράλληλη αναφορά στα Γαλλικά έντυπα της ίδιας εποχής. Παρουσίαση ασκήσεων.</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη αποδελτίωσης και μελέτης κατ' οίκον συγκεκριμένων φύλλων (ασκήσεις) και της βιβλιογραφίας. 18 ώρες</p>												
<p>Εβδομάδα 7-8: <u>Οι εφημερίδες και η λογοτεχνική κριτική. Αναφορά σε</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. 12 ώρες</p>												

	<u>συγκεκριμένους κριτικούς που δημοσιεύουν ή μεταφράζονται. Παράλληλη αναφορά στα Γαλλικά έντυπα της ίδιας εποχής. Παρουσίαση ασκήσεων.</u>	
	Εβδομάδα 9-10: <u>Επί μέρους ζητήματα της εποχής (ιστορικά, όπως ο πόλεμος του 1897 και οι Ολυμπιακοί, γλωσσικά όπως τα Ευαγγελικά και Ορεστικά, πνευματικά όπως η Βορειομανία και η ομάδα της τέχνης κλπ.)</u>	Διάλεξη 6 ωρών. Μελέτη του υλικού 12 ώρες.
	Εβδομάδα 11-12: <u>Παρουσίαση μεγάλων εργασιών</u>	6 ώρες παρουσίαση και κατόπιν συγκέντρωση υλικού, μελέτη και ετοιμασία εργασίας 60 ώρες
	Εβδομάδα 13: <u>Επανάληψη, απορίες και οργάνωση των εργασιών.</u>	3 ώρες συνάντηση και συγγραφή εργασίας 70ώρες
		Σύνολο 250 ώρες, δηλαδή 25 ώρες/πιστωτική μονάδα
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<i>Εξέταση με δύο μικρές εργασίες (5-6 σελίδων και μία μεγάλη των 18-20 σελίδων με times new roman 12, ενάμισι διάστημα και υποσημειώσεις με times new roman 10 και μονό διάστημα). Λαμβάνεται υπόψη η παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα και οι συζητήσεις (5%), αλλά και οι προφορικές παρουσιάσεις των δύο εργασιών (20%). Απαραίτητη είναι και η συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις του Εργαστηρίου Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας</i>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

A. Ελληνική:

A.1. Λεξικά:

Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Πρόσωπα, έργα, ρεύματα, όροι, Πατάκης, Αθήνα 2007.

Λεξικόν εγκυκλοπαιδικόν, τόμοι Α' - Ζ', Ν.Γ. Πολίτης (επιμ.), Μπάρτ-Χίρστ, Αθήνα 1889-1905.

Καράογλου Χ. Λ. (επιμ.), *Περιοδικά Λόγου και Τέχνης (1901-1940), Τόμος Πρώτος: Αθηναϊκά*

Περιοδικά (1901-1925), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1996.

Ντελόπουλος Κυρ., *Νεοελληνικά Φιλολογικά Ψευδώνυμα 1800-1981*, Ε.Λ.Ι.Α., Αθήνα 2¹⁹⁸³.

A.2. Άπαντα και κριτικά σε αυτόνομους τόμους των:

Κ. Παλαμά, *Άπαντα*, τόμ. 1-16, Μπίρης, Αθήνα χ.χ.

Π. Νιρβάνα, *Άπαντα*, τόμ. Α'-Ε', Γ. Βαλέτας (επιμ.), Γιοβάννης, Αθήνα 1968

Γρ. Ξενόπουλου, *Άπαντα*, τόμ. 1-11?, Μπίρης, Αθήνα 2¹⁹⁷².

Γρ. Ξενόπουλου: Επιλογή κριτικών κειμένων, εισ./επιμ. Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη, Βλάσση, Αθήνα 2002.

Ν. Επισκοπόπουλου, *Επιλογή κριτικών κειμένων από το Άστυ και το Νέον Άστυ*, τόμ. Α' και Β', εισαγ./επιμ./σημ. Ν. Μαυρέλος, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2011.

Μιχ. Μητσάκη, *Αφηγήματα και Ταξιδιωτικές εντυπώσεις*, τόμ. Α', Μ. Σέργης (επιμ.), Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2007.

Μιχ. Μητσάκη, *Κριτικά κείμενα, Επιστολές, Ποίηση*, τόμ. Β', Μ. Σέργης (επιμ.), Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2007.

Γ. Ψυχάρη, *Κριτικά κείμενα*, τόμ. Α'-Β', Ιφ. Μποτουροπούλου (επιμ.), Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 1997.

Κ. Χατζόπουλου, *Κριτικά κείμενα*, Κ. Ανεμούδη-Αρζόγλου, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 1996.

Εμμ. Ροΐδη, *Άπαντα*, τόμ. Α'-Ε', Α. Αγγέλου (επιμ.), Ερμής, Αθήνα 1978.

Λ. Μαβίλη, *Τα κριτικά κείμενα*, Θ. Πυλαρινός (επιμ.), Σύλλογος Προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, Αθήνα 2007.

A. 3. Μελέτες Ελληνικές

Μαυρέλος Νικόλαος, *Οι κοσμοπολίτες και οι φουστανελοφόροι. Το ελληνόγλωσσο κριτικό έργο του Νικόλαου Επισκοπόπουλου*, ανέκδοτη Διδακτορική Διατριβή που κατατέθηκε το 2001 στο Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου.
Διαθέσιμη στον ιστότοπο:

<http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/13492#page/1/mode/2up>

Συμεωνίδου Πολυξένη, *Ο κριτικός λόγος στην εφημερίδα Άστυ 1891-1899*, αδημοσίευτη μεταπτ. Εργασία, ΤΕΦ/ΔΠΘ 2014.

B. Ξενόγλωσση:

B 1. Λεξικά:

Drabble M. (επιμ.), *Oxford Companion to English Literature*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 1985⁵.

Garland H. & M. (επιμ.), *Oxford Companion to German Literature*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 1986².

Hart J. (επιμ.), *The Concise Oxford Companion to American Literature*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 1986.

Harvey P. - Heseltine J. E. (επιμ.), *Oxford Companion to French Literature*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 1959.

Laffont - Bompiani, *Le Nouveau Dictionnaire des Auteurs de tous les temps et tous les pays*, (τόμοι 1-3), Παρίσι, Robert Lafont, 1994².

B 2. Μελέτες (ενδεικτικά):

Avenel, Henri, *Histoire de la Presse Française, Depuis 1789 jusqu'à nos jours*, Ernest Flammarion, Paris 1900.

Hernández Guerrero, Jose Antonio - García Tejera, Ma Del Carmen κ.ά. (επιμ.), *Retórica, Literatura y Periodismo. Actas del V Seminario Emilio Castelar*, Universidad de Cádiz, Cadiz 2006.

Martínez Martín, Jesús A., *Vivir de la pluma. La profesionalización del escritor, 1836-1936*, Marcial Pons Historia, Madrid 2009.

Nordmann Jean-Thomas, *La critique littéraire française au XIXe siècle (1800-1914)*, Le livre de poche, Paris 2001.